

PODPIS ZAUFANY

PAWEŁ MAREK
PIETNO CZKA

27.09.2023 19:21:58 (GMT+2)

Dokument podpisany elektronicznie
podpisem zaufanym

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
Wydział Nauk Społecznych
Instytut Nauk Politycznych
ul. B. Dybowskiego 13, 10-723 Olsztyn
za pośrednictwem:
Rady Doskonałości Naukowej
pl. Defilad 1
00-901 Warszawa
(Pałac Kultury i Nauki, p. XXIV, pok. 2401)

Paweł Pietnoczka
Instytut Nauk Politycznych
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Wniosek

z dnia 26.09.2023 roku

o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie **nauk społecznych** w dyscyplinie **nauki o polityce i administracji**

Określenie osiągnięcia naukowego będącego podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego
monografia:

***Ukraińskie partie polityczne wobec polityki zagranicznej Ukrainy (1991–2019),
Wydawnictwo Naukowe FNCE, Poznań 2023, ss. 406.***

Wnoszę – na podstawie art. 221 ust. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 zm.) – aby komisja habilitacyjna podejmowała uchwałę w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w głosowaniu **tajnym/jawnym***¹

Zostałem poinformowany, że:

Administratorem w odniesieniu do danych osobowych pozyskanych w ramach postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego jest Przewodniczący Rady Doskonałości Naukowej z siedzibą w Warszawie (pl. Defilad 1, XXIV piętro, 00-901 Warszawa).

Kontakt za pośrednictwem e-mail: kancelaria@rdn.gov.pl, tel. 22 656 60 98 lub w siedzibie organu. Dane osobowe będą przetwarzane w oparciu o przesłankę wskazaną w art. 6 ust. 1 lit. c) Rozporządzenia UE 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w związku z art. 220 - 221 oraz art. 232 – 240 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w celu przeprowadzenia postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego oraz realizacji praw i obowiązków oraz środków odwoławczych przewidzianych w tym postępowaniu.

Szczegółowa informacja na temat przetwarzania danych osobowych w postępowaniu dostępna jest na stronie www.rdn.gov.pl/klauzula-informacyjna-rodo.html

Paweł Pietnoczka

¹ * Niepotrzebne skreślić.

Załączniki:

- 1) Dane wnioskodawcy.
- 2) Kopia dokumentu potwierdzającego posiadanie stopnia doktora.
- 3) Autoreferat przedstawiający opis kariery zawodowej oraz istotnej aktywności naukowej albo artystycznej realizowanej w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej, wraz z kopiami dokumentów potwierdzającymi określone osiągnięcia, w szczególności dotyczących staży naukowych, grantów, publikacji powstałych w wyniku prowadzenia badań w więcej niż jednej jednostce naukowej.
- 4) Wykaz osiągnięć naukowych albo artystycznych, stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny.

Załącznik 3

dr Paweł Pietnoczka
Instytut Nauk Politycznych
Wydział Nauk Społecznych
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski
w Olsztynie

Olsztyn, dn. 26 września 2023 r.

Autoreferat

1. Imię i nazwisko

Paweł Pietnoczka

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe lub artystyczne – z podaniem podmiotu nadającego stopień, roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej.

- doktor nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce, 2010 r.; stopień nadany uchwałą Rady Wydziału Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie z dn. 15 października 2010 r. Tytuł rozprawy doktorskiej: *Ewolucja systemu partyjnego Ukrainy*; promotor: dr hab. Grzegorz Janusz; recenzenci: dr hab. Walenty Baluk (Uniwersytet Wrocławski); prof. dr hab. Edward Olszewski (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej);
- magister politologii, 2003 r.; Wydział Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Tytuł pracy: *Transformacja systemu politycznego na Ukrainie*; promotor: dr hab. Grzegorz Janusz; recenzent: prof. dr hab. Edward Olszewski
- magister filologii w zakresie filologii ukraińskiej, 2002 r.; Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

3. Informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych lub artystycznych.

- 2020 – obecnie: adiunkt w Instytucie Nauk Politycznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie;

- 2011–2019 – adiunkt w Instytucie Historii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie;
- 2003–2010 – asystent w Instytucie Słowiańszczyzny Wschodniej (w latach 2005–2009 Instytut Neofilologii) Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

4. Omówienie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.).

Rodzaj osiągnięcia naukowego:

monografia naukowa

Autor, tytuł publikacji, wydawnictwo, miejsce i rok wydania:

Pietnoczka P., *Ukraińskie partie polityczne wobec polityki zagranicznej Ukrainy (1991–2019)*, Wydawnictwo Naukowe FNCE, Poznań 2023, ss. 406. ISBN: 978-83-67372-97-8

Recenzenci wydawniczy: prof. dr hab. Walenty Baluk (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie), prof. dr hab. Wołodymyr Horbatenko (Instytut Państwa i Prawa im. W.M. Koreckiego Narodowej Akademii Nauk Ukrainy w Kijowie).

Cel badań, hipotezy i metody badawcze

Wybijając się na niepodległość w 1991 r. Ukraina, w przeciwieństwie do innych państw poradzieckich – mianowicie Litwy, Łotwy i Estonii, nie potrafiła jednoznacznie określić głównego kierunku polityki zagranicznej. Prowadzona przez nią przez wiele lat polityka wielowektorowości spowodowała, że w przeciwieństwie do państw bałtyckich pozostała poza strukturami Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, jak również Unii Europejskiej, co zresztą znacznie ułatwiło Federacji Rosyjskiej rozpoczęcie wobec niej agresji w 2014 roku. Brak jednoznacznego wyboru w polityce zagranicznej Ukrainy do wydarzeń z przełomu lat 2013/2014 nie może jednak dziwić, choćby w kontekście przeprowadzanych badań opinii publicznej, które wskazywały, że społeczeństwo ukraińskie było znacznie podzielone w tym zakresie. Równie podzielona w kwestii określenia głównych kierunków polityki zagranicznej była ukraińska scena polityczna. Część partii za priorytet uznawała

integrację z Rosją i innymi państwami WNP, część zacieśnianie współpracy z Zachodem, w tym z UE i NATO, zaś jeszcze inne podkreślały konieczność prowadzenia polityki wielowektorowości, w której z równą uwagą miały być traktowane relacje z państwami przestrzeni poradzieckiej oraz państwami i organizacjami zachodnimi.

Głównym problemem badawczym pracy jest określenie stanowiska ukraińskich partii politycznych wobec polityki zagranicznej Ukrainy w okresie niepodległości, a dokładniej ujmując w latach 1991–2019. Ukazanie jakie działania ukraińskich władz na czele z prezydentem były wspierane, a jakie poddawane krytyce przez poszczególne partie polityczne. Cezurę początkową wyznacza uzyskanie niepodległości przez Ukrainę w 1991 r., zaś końcową wybory prezydenckie i parlamentarne przeprowadzone w roku 2019. Powyższa problematyka nie doczekała się w literaturze całościowego opracowania, dlatego też istotnym było uczynienie z danego zagadnienia przedmiotu badań.

Przystępując do pracy badawczej wysunięte zostały następujące hipotezy badawcze: 1. Wiodące ukraińskie partie polityczne dokonały odmiennych wyborów w zakresie określenia głównego kierunku polityki zagranicznej; 2. Partie lewicowe za priorytet polityki zagranicznej Ukrainy uznawały integrację z Rosją oraz innymi państwami WNP; 3. Partie prawicowe i centroprawicowe jako główny kierunek polityki zagranicznej uważały integrację z Zachodem – zacieśnienie współpracy z UE, USA oraz NATO; 4. Partie centrowe i centrolewicowe akcentowały potrzebę jednoczesnej integracji z państwami WNP oraz państwami i organizacjami Zachodu; 5. Euromajdan oraz rosyjska agresja – aneksja Krymu, wszczęcie wojny na Donbasie – znacznie wpłynęły na wzrost poparcia ukraińskiego społeczeństwa dla integracji Ukrainy z UE i NATO; 6. Po Euromajdanie ukraińska scena polityczna została zdominowana przez partie prozachodnie.

Na drodze do osiągnięcia stawianego celu badawczego zostało zastosowanych szereg metod badawczych. Spośród nich należy wymienić analizę treści. Badaniem objęto wiele dokumentów określających stanowisko ukraińskich partii politycznych wobec polityki zagranicznej Ukrainy w okresie niepodległości, w tym programy i statuty partii, programy wyborcze partii i koalicji wyborczych, materiały zjazdów i konferencji, uchwały najwyższych organów partii, referaty wygłoszone przez liderów partyjnych czy oświadczenia wydawane przez partie i ich koalicje, a dotyczące kwestii polityki zagranicznej Ukrainy oraz bieżących wydarzeń na arenie międzynarodowej. Z wykorzystaniem metody porównawczej dokonano przy tym porównania założeń programowych z zakresu głównych kierunków polityki zagranicznej, charakterystycznych dla ugrupowań politycznych na poszczególnych etapach niepodległości.

Zastosowana została także metoda instytucjonalno-prawna. Badaniem zostały objęte przepisy zawarte w aktach normatywnych, kształtujących rozpoznawaną rzeczywistość polityczną¹. Przedmiotem analizy stały się m.in. normy konstytucji, umów międzynarodowych, ustaw, dekretów, w tym np. przepisy umowy o przyjaźni, współpracy i partnerstwie między Ukrainą i Federacją Rosyjską, układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi a Ukrainą, ustawy o podstawach bezpieczeństwa narodowego, ustawy o zasadach polityki wewnętrznej i zagranicznej czy ustawy o wniesieniu zmian do Konstytucji Ukrainy w sprawie strategicznego kursu państwa na rzecz członkostwa w UE i NATO.

W procesie rozwiązywania problemu badawczego przydatna była również metoda statystyczna. Jej zastosowanie było możliwe podczas analizy wyników badań opinii publicznej, przy czym przed rozpoczęciem analizy niezbędne było krytyczne ustosunkowanie się do posiadanych danych liczbowych. Dlatego też zostały jej przede wszystkim poddane wyniki pozyskane przez wiodące ośrodki badań opinii publicznej funkcjonujące w Ukrainie. Nie bez znaczenia była również metoda obserwacji², rozumiana jako celowe, czyli ukierunkowane, zamierzone i systematyczne postrzeganie badanego zjawiska³. Przez wiele lat prowadzona była obserwacja procesów politycznych zachodzących w Ukrainie, czemu sprzyjały liczne wyjazdy m.in. w związku z realizacją staży naukowych, przeprowadzaniem kwerend bibliotecznych, udziałem w konferencjach naukowych czy uczestniczeniem w międzynarodowych misjach obserwacyjnych wyborów prezydenckich i parlamentarnych w Ukrainie w 2004 r., 2007 r., 2012 r. i 2019 r.

Baza źródłowa

Kwerenda źródłowa objęła polskie biblioteki, a także archiwa i biblioteki ukraińskie, spośród których należy wymienić Centralne Państwowe Archiwum Organizacji Społecznych Ukrainy w Kijowie, Bibliotekę Narodową Ukrainy im. W.I. Wernadskiego w Kijowie, Bibliotekę Narodową Ukrainy im. Jarosława Mądrego w Kijowie, Bibliotekę Naukową Uniwersytetu Narodowego „Akademia Kijowsko-Mohylańska”, Bibliotekę Naukową Instytutu Badań Politycznych i Etnonarodowych im. I.F. Kurasa Narodowej Akademii Nauk

¹ A.J. Chodubski, *Wstęp do badań politologicznych*, Wyd. UG, Gdańsk 2004, s. 126.

² W literaturze przedmiotu obserwacja często jest zaliczana do technik badawczych.

³ J. Sztumski, *Wstęp do metod i technik badań społecznych*, Wyd. Śląsk, Katowice 1999, s. 122. Szerzej na temat obserwacji zob. także: R. Bäcker, L. Czechowska, G. Gadomska i in., *Metodologia badań politologicznych*, PTNP, Warszawa 2016, s. 147–160.

Ukrainy w Kijowie, Lwowską Narodową Naukową Bibliotekę Ukrainy im. W. Stefanyka i Bibliotekę Naukową Lwowskiego Narodowego Uniwersytetu im. Iwana Franki. Przydatne informacje poszukiwane były również na stronach internetowych organów państwowych, partii politycznych, ośrodków badań opinii publicznej, ukraińskiej prasy, czasopism.

Na zgromadzenie niezbędnych dokumentów oraz opracowań pozwoliła w znacznej mierze współpraca nawiązana z szeregiem ukraińskich ośrodków naukowych, naukowo-dydaktycznych oraz analitycznych, w tym z Instytutem Badań Politycznych i Etnonarodowych im. I.F. Kurasa Narodowej Akademii Nauk Ukrainy, Instytutem Państwa i Prawa im. W.M. Koreckiego Narodowej Akademii Nauk Ukrainy, Katedrą Politologii Uniwersytetu Narodowego „Akademia Kijowsko-Mohylańska” oraz Ukraińskim Centrum Zarządzania Politycznego. Szereg dokumentów (programów partii politycznych) zostało pozyskanych z Departamentu Notariatu i Państwowej Rejestracji Ministerstwa Sprawiedliwości Ukrainy, co umożliwiła realizacja stażu naukowego w Instytucie Badań Politycznych i Etnonarodowych im. I.F. Kurasa Narodowej Akademii Nauk Ukrainy w Kijowie w 2021 r., a finansowanego ze środków Narodowego Centrum Nauki w zakresie działania naukowego „Ukraińskie partie polityczne wobec polityki zagranicznej Ukrainy w okresie niepodległości” w ramach konkursu MINIATURA 3.

W procesie przygotowywania pracy wykorzystane zostały pozycje źródłowe, w tym akty prawne, ale również wiele dokumentów określających stanowisko partii politycznych wobec polityki zagranicznej Ukrainy, m.in. programy i statuty partii, programy wyborcze partii i koalicji wyborczych oraz kandydatów w wyborach prezydenckich, materiały zjazdów i konferencji, materiały agitacyjne, uchwały najwyższych organów partii politycznych, oświadczenia wydawane przez partie i ich koalicje dotyczące zagadnień z zakresu polityki zagranicznej Ukrainy oraz wydarzeń na arenie międzynarodowej zachodzących po 1991 roku. Niezmiernie przydatne były również opracowania, prasa i czasopisma, a także informacje pozyskane ze stron internetowych, m.in. ze strony Rady Najwyższej Ukrainy, Prezydenta Ukrainy, Gabinetu Ministrów Ukrainy, Centralnej Komisji Wyborczej, Ukraińskiego Centrum Badań Ekonomicznych i Politycznych im. Ołeksandra Razumkowa, Kijowskiego Międzynarodowego Instytutu Socjologii, Fundacji „Demokratyczne Inicjatywy” im. Ilki Kuczeriwa, Centrum Badań Społecznych i Marketingowych SOCIS oraz stron poszczególnych partii politycznych, w tym Komunistycznej Partii Ukrainy, Socjalistycznej Partii Ukrainy, Postępowej Socjalistycznej Partii Ukrainy, Socjaldemokratycznej Partii Ukrainy (zjednoczonej), Partii Ludowej, Ukraińskiego Demokratycznego Sojuszu na rzecz Reform Witalija Kliczki, Ogólnoukraińskiego Zjednoczenia „Swoboda”, Frontu Ludowego,

Zjednoczenia „Samopomoc”, Ogólnoukraińskiego Zjednoczenia „Ojczyzna”, Partii Politycznej „Koalicja Opozycyjna”, Europejskiej Solidarności, Partii Politycznej „Głos”, Platformy Opozycyjnej – Na Rzecz Życia oraz Partii Politycznej „Sługa Narodu”.

Odnosząc się do aktów prawnych i innych dokumentów dotyczących polityki zagranicznej Ukrainy, uchwalonych, wydanych czy zatwierdzonych przez poszczególne organy państwowe, a poddanych analizie, należy wymienić m.in. Deklarację o państwowej suwerenności Ukrainy z 16 lipca 1990 r.⁴, Odezwę Rady Najwyższej Ukrainy do parlamentów i narodów świata z 5 grudnia 1991 r.⁵, Uchwałę Rady Najwyższej Ukrainy o podstawowych kierunkach polityki zagranicznej Ukrainy z 2 lipca 1993 r.⁶, Konstytucję Ukrainy z 28 czerwca 1996 r.⁷; Państwowy program współpracy Ukrainy z Organizacją Paktu Północnoatlantyckiego (NATO) na okres do 2001 roku zatwierdzony dekretem Prezydenta Ukrainy z 4 listopada 1998 r.⁸, Uchwałę Rady Najwyższej Ukrainy w sprawie relacji Ukrainy i Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego (NATO) z 23 kwietnia 1999 r.⁹, Ustawę o podstawach bezpieczeństwa narodowego Ukrainy z 19 czerwca 2003 r.¹⁰, Doktrynę wojenną Ukrainy zatwierdzoną dekretem Prezydenta Ukrainy z 15 czerwca 2004 r.¹¹, Dekret Prezydenta Ukrainy w sprawie Wojennej doktryny Ukrainy z 21 kwietnia 2005 r.¹², Ustawę o zasadach polityki wewnętrznej i zagranicznej z 1 lipca 2010 r.¹³, Rozporządzenie Gabinetu Ministrów Ukrainy w sprawie zawarcia Umowy o stowarzyszeniu między Ukrainą, z jednej strony, i Unią Europejską, Europejską Wspólnotą Energii Atomowej i ich państwami członkowskimi, z drugiej strony z 21 listopada 2013 r.¹⁴, Ustawę o wniesieniu zmian do

⁴ Декларация про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р., Відомості Верховної Ради УРСР 1990, № 31, ст. 429.

⁵ Звернення Верховної Ради України до парламентів і народів світу від 5 грудня 1991 р., Відомості Верховної Ради України 1992, № 8, ст. 199.

⁶ Постанова Верховної Ради України Про Основні напрями зовнішньої політики України від 2 липня 1993 р., Відомості Верховної Ради України 1993, № 37, ст. 379.

⁷ Конституція України від 28 червня 1996 року, Відомості Верховної Ради України 1996, № 30, ст. 141.

⁸ Державна програма співробітництва України з Організацією Північно-Атлантичного Договору (НАТО) на період до 2001 року, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1209/98>, [dostęp: 07.03.2020].

⁹ Постанова Верховної Ради України Щодо відносин України і Організації Північно-Атлантичного Договору (НАТО) від 23 квітня 1999 р., Відомості Верховної Ради України 1999, № 20–21, ст. 193.

¹⁰ Закон України Про основи національної безпеки України від 19 червня 2003 р., Відомості Верховної Ради України 2003, № 39, ст. 351.

¹¹ Указ Президента України Про востну доктрину України від 15 червня 2004 р., <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/648/2004/ed20040615>, [dostęp: 24.03.2020].

¹² Указ Президента України Питання Воєнної доктрини України від 21 квітня 2005 р., <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/702/2005/ed20050421>, [dostęp: 23.04.2020].

¹³ Закон України Про засади внутрішньої і зовнішньої політики від 1 липня 2010 р., Відомості Верховної Ради України 2010, № 40, ст. 527.

¹⁴ Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2013 р. № 905-р „Питання укладання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом,

niektórych ustaw Ukrainy w zakresie rezygnacji Ukrainy z realizacji polityki pozablokowości z 23 grudnia 2014 r.¹⁵, Strategię stałego rozwoju „Ukraina – 2020” zatwierdzoną dekretem Prezydenta Ukrainy z 12 stycznia 2015 r.¹⁶, Strategię bezpieczeństwa narodowego Ukrainy zatwierdzoną dekretem Prezydenta Ukrainy z 26 maja 2015 r.¹⁷, Ustawę o wniesieniu zmian do Konstytucji Ukrainy (w sprawie strategicznego kursu państwa na rzecz uzyskania pełnoprawnego członkostwa w Unii Europejskiej i w Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego) z 7 lutego 2019 r.¹⁸, Dekret Prezydenta Ukrainy o pilnych przedsięwzięciach w zakresie przeprowadzenia reform i wzmocnienia państwa z 8 listopada 2019 roku¹⁹.

W przypadku porozumień międzynarodowych, określających relacje Ukrainy z innymi państwami oraz organizacjami międzynarodowymi, które zostały poddane analizie należy wymienić m.in. Układ o utworzeniu Wspólnoty Niepodległych Państw z 8 grudnia 1991 r.²⁰, Dokument ramowy Partnerstwa dla Pokoju z 10 stycznia 1994 r.²¹, Układ o partnerstwie i współpracy między Ukrainą i Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z 14 czerwca 1994 r.²², Kartę ukraińsko-amerykańskiego partnerstwa, przyjaźni i współpracy z 22 listopada 1994 r.²³, Memorandum budapesztańskie o gwarancjach bezpieczeństwa z 5 grudnia 1994 r.²⁴, Umowę o przyjaźni, współpracy i partnerstwie między Ukrainą i Federacją

Європейським Співтовариством з атомної енергії і їх державами–членами, з іншої сторони”, „Офіційний вісник України” 2013, № 92, ст. 3403.

¹⁵ *Закон України Про внесення змін до деяких законів України щодо відмови України від здійснення політики позablokовості від 23 грудня 2014 р.*, Відомості Верховної Ради України 2015, № 4, ст. 13.

¹⁶ *Стратегія сталого розвитку „Україна – 2020”*, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#Text>, [dostęp: 28.12.2020].

¹⁷ *Стратегія національної безпеки України*, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/287/2015/ed20150526#Text>, [dostęp: 28.12.2020].

¹⁸ *Закон України Про внесення змін до Конституції України (щодо стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору) від 7 лютого 2019 р.*, Відомості Верховної Ради України 2019, № 9, ст. 50.

¹⁹ *Указ Президента України Про невідкладні заходи з проведення реформ та зміцнення держави від 8 листопада 2019 р.*, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/837/2019#Text>, [dostęp: 23.02.2021].

²⁰ *Угода про створення Співдружності Незалежних Держав від 8 грудня 1991 р.*, https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_077, [dostęp: 13.12.2019].

²¹ *Партнерство заради миру: Рамковий документ від 10 січня 1994 р.*, https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/950_001?lang=en, [dostęp: 02.12.2019].

²² *Угода про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами–членами від 14 червня 1994 р.*, http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/998_012/ed19940614, [dostęp: 04.12.2019].

²³ *Хартія українсько–американського партнерства, дружби і співробітництва від 22 листопада 1994 р.*, https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/840_015#Text, [dostęp: 24.06.2019].

²⁴ *Меморандум про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 5 грудня 1994*, https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=998_158, [dostęp: 22.06.2019].

Rosyjską z 31 maja 1997 r.²⁵, Kartę o szczególnym partnerstwie między Ukrainą i NATO z 9 lipca 1997 r.²⁶, Plan działań Ukraina–UE z 21 lutego 2005 r.²⁷, Priorytety ukraińsko-amerykańskiej współpracy (Karta drogowa) z 1 kwietnia 2008 r.²⁸, Kartę Ukraina – USA o strategicznym partnerstwie z 19 grudnia 2008 r.²⁹, Umowę między Ukrainą i Federacją Rosyjską w zakresie przebywania Floty Czarnomorskiej Federacji Rosyjskiej na terytorium Ukrainy z 21 kwietnia 2010 r.³⁰, a także Układ o stowarzyszeniu między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ukrainą, z drugiej strony z 2014 roku³¹.

Do najbardziej przydatnych opracowań należy odnieść m.in. następujące prace: M. Sobolewski, *Partie i systemy partyjne świata kapitalistycznego*, Warszawa 1977; M. Chmaj, W. Sokół, M. Żmigrodzki, *Teoria partii politycznych*, Lublin 1999; R. Herbut, *Teoria i praktyka funkcjonowania partii politycznych*, Wrocław 2002; M. Chmaj, *Wolność tworzenia i działania partii politycznych. Studium porównawcze*, Olsztyn 2006; *Współczesne partie i systemy partyjne. Zagadnienia teorii i praktyki politycznej*, red. W. Sokół, M. Żmigrodzki, Lublin 2008; B. Michalak, *Partie polityczne i systemy partyjne. Zarys wykładu*, Warszawa 2010; J. Kukułka, *Międzynarodowe stosunki polityczne*, Warszawa 1984; J. Z. Pietraś, *Podstawy teorii stosunków międzynarodowych*, Lublin 1986; *Wstęp do teorii polityki zagranicznej państwa*, red. R. Zięba, Toruń 2005; *Ukraina w stosunkach międzynarodowych*, red. M. Pietraś, T. Kapuśniak, Lublin 2007; *Organizacje w stosunkach międzynarodowych. Istota – mechanizmy działania – zasięg*, red. T. Łoś-Nowak, Wrocław 2009; *Wojna hybrydowa Rosji przeciwko Ukrainie w latach 2014–2016*, red. W. Baluk, M. Doroszko, Lublin 2017; P. Pietnoczka, *Partie polityczne w niepodległej Ukrainie 1991–2007*, Olsztyn 2014; W. Jabłonski, J. Łatko, *Współczesne partie polityczne Ukrainy*, Kijów 1999³²; M.S. Doroszko, N.W. Szpakowa, *Państwa przestrzeni poradzieckiej w polityce światowej*, Kijów

²⁵ *Договір про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією від 28 травня 1997 р.*, https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/643_006/ed19970531, [dostęp: 31.12.2019].

²⁶ *Хартія про особливе партнерство між Україною та Організацією Північно-Атлантичного договору від 9 липня 1997 р.*, https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_002, [dostęp: 14.02.2020].

²⁷ *План дій „Україна – Європейський Союз” Європейська політика сусідства від 12 лютого 2005 р.*, https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_693, [dostęp: 09.04.2020].

²⁸ *Пріоритети українсько-американського співробітництва (Дорожня карта) від 1 квітня 2008 р.*, https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/840_132#Text, [dostęp: 30.04.2020].

²⁹ *Хартія Україна–США про стратегічне партнерство від 19 грудня 2008 р.*, https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/840_140#Text, [dostęp: 30.04.2020].

³⁰ *Угода між Україною та Російською Федерацією з питань перебування Чорноморського флоту Російської Федерації на території України від 21 квітня 2010 р.*, [w:] *Україна і Росія: хроніка взаємин 2007–2010 рр.*, т. 3, ред. А.О. Стьопін, Астропринт, Одеса 2011, s. 408–410.

³¹ Układ o stowarzyszeniu między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ukrainą, z drugiej strony (Dz.U. UE L 161 z 29.5.2014).

³² В. Яблонський, Я. Латко, *Сучасні політичні партії України*, Альтерпрес, Київ 1999.

2010³³; Ł. Czekalenko, *Polityka zagraniczna Ukrainy*, Kijów 2011³⁴; *Postrzeganie Rosji w Ukrainie, w Rumunii i Republice Mołdawii*, Instytut Współpracy Euroatlantyckiej, Kijów 2011³⁵; *Ukraińska wielopartyjność. Partie polityczne, koalicje wyborcze, liderzy (koniec lat 80-tych XX w. – początek 2012 r.)*, red. M. Karmazina, Kijów 2012³⁶; A.W. Jermołajew, B.O. Parachonski, H.M. Jaworska i in., *Europejski projekt i Ukraina*, Kijów 2012³⁷; W. Hałyk, *Ukraina w Europie i świecie*, Kijów 2013³⁸; O. Kuczyk, *Ukraina w organizacjach międzynarodowych*, Lwów 2014³⁹; *Sojusz Północnoatlantycki: historia, funkcje, struktura i stosunki z Ukrainą*, red. D. Dzwinczuk, Iwano-Frankiowsk 2019⁴⁰.

Niezmiernie cenne były wydania zawierające programy i statuty partii politycznych, programy wyborcze oraz inne dokumenty partii i koalicji wyborczych, a także programy wyborcze kandydatów rywalizujących w elekcjach prezydenckich: O. Harań, *Ukraina wielopartyjna: Dokumenty programowe nowych partii*, Kijów 1991⁴¹; *Ludowy Ruch Ukrainy. Dokumenty i materiały*, Kijów 1993⁴²; *Dokumenty programowe Ukraińskiej Partii Republikańskiej*, Kijów 1994⁴³; *Materiały I–V zjazdu Socjalistycznej Partii Ukrainy. Tom pierwszy 1991–1994*, Kijów 1997⁴⁴; M. Tomenko, O. Procenko, *Prawo wyboru: polityczne partie i koalicje wyborcze*, (bmv) 1998⁴⁵; *Agrarna polityka i działalność ustawodawcza frakcji deputowanych Chłopskiej Partii Ukrainy (lata 1994–1999)*, red. S. Dowhań, Kijów 1999⁴⁶; M. Tomenko, O. Procenko, O. Haładżij i in., *Prawo Wyboru: Prezydent Ukrainy–1999: informator*, Kijów 1999⁴⁷; *Socjaliści w Radzie Najwyższej Ukrainy (Dokumenty i*

³³ М.С. Дорошко, Н.В. Шпакова, *Держави пострадянського простору у світовій політиці*, Знання, Київ 2010.

³⁴ Л. Чекаленко, *Зовнішня політика України*, Кондор, Київ 2011.

³⁵ *Сприйняття Росії в Україні, Румунії та Республіці Молдова*, Інститут Євро-Атлантичного співробітництва, Київ 2011.

³⁶ *Укraińska багатопартійність: політичні партії, виборчі блоки, лідери (кінець 1980-х – початок 2012 рр.)*, red. М. Кармазіна, ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, Київ 2012.

³⁷ А.В. Ермолаев, Б.О. Парохонський, Г.М. Яворська та ін., *Європейський проект та Україна*, НІСД, Київ 2012.

³⁸ В. Галик, *Україна в Європі і світі*, Знання, Київ 2013.

³⁹ О. Кучик, *Україна в міжнародних організаціях*, ЛНУ ім. І. Франка, Львів 2014.

⁴⁰ *Північноатлантичний альянс: історія, функції, структура та відносини з Україною*, red. Д. Дзвінчук, Місто НВ, Івано-Франківськ 2019.

⁴¹ *Україна багатопартійна: Програмні документи нових партій*, перед і упоряд. О. Гарань, Пам'ятки України, Київ 1991.

⁴² *Народний рух України. Документи і матеріали*, Софія, Київ 1993.

⁴³ *Програмні документи Української республіканської партії*, УРП, Київ 1994.

⁴⁴ *Матеріали I–V з'їздів Соціалістичної партії України. Том перший 1991–1994*, Вибір, Київ 1997.

⁴⁵ *Право вибору: політичні партії та виборчі блоки*, упоряд. М. Тomenko, О. Проценко, Інститут посткомуністичного суспільства, 1998.

⁴⁶ *Аграрна політика і законодавча діяльність депутатської фракції Селянської партії України (1994–1999 роки)*, red. С. Довгань, Київ 1999.

⁴⁷ *Право вибору: Президент України–1999: довідник*, упоряд. М. Тomenko, О. Проценко, О. Галаджій та ін., Смолоскип, Київ 1999.

materialy), red. S.M. Nikolajenko, Kijów 2000⁴⁸; M. Tomenko, W. Hrebelnyk, K. Waszczenko, *Prawo wyboru: polityczne partie i koalicje wyborcze. Informator*, Kijów 2002⁴⁹; *Ludowy Ruch Ukrainy: uchwały, oświadczenia, odezwy z lat 2001–2003*, Kijów 2003⁵⁰; J. Szajhorodski, *Polityczne partie Ukrainy: W 3 t.*, Kijów 2005⁵¹; *Komunistyczna Partia Ukrainy w rezolucjach i decyzjach zjazdów, konferencji i plenów CK 1992–2005*, red. P.M. Symonenko, Kijów 2005⁵²; *Zjazd Komunistycznej Partii Ukrainy 19 czerwca 1993 roku. Dokumenty i materiały*, red. P. Symonenko, H. Bujko, H. Kriuczko i in., Kijów 2013⁵³. Natomiast w przypadku prasy i czasopism, a także wydań internetowych należy zwrócić uwagę m.in. na następujące tytuły: „Національна безпека і оборона”, „Віче”, „Дзеркало тижня. Україна”, „Українська правда”, „Європейська правда”, „Лівий берег”, „Український тиждень”.

Struktura pracy

Praca składa się z pięciu rozdziałów – w pierwszym pt. *Terminologia* przybliżono pojęcie partii politycznej, jego elementy składowe, w tym funkcje partii, a także klasyfikacje partii politycznych z uwzględnieniem typologii funkcjonujących w Ukrainie. Ponadto w tymże rozdziale omówiono pojęcie polityki zagranicznej, typologie celów, środki i metody oraz funkcje i uwarunkowania polityki zagranicznej. W rozdziale drugim pt. *Od umacniania niepodległości do europejskiego i euroatlantyckiego wyboru – polityka zagraniczna w latach 1991–2019* przybliżono najpierw politykę zagraniczną Ukrainy w pierwszych latach niepodległości, a więc za prezydentury Leonida Krawczuka, a następnie skupiono się nad polityką zagraniczną realizowaną za kolejnych prezydentów, mianowicie Leonida Kuczmy, Wiktora Juszczenki, Wiktora Janukowycza oraz Petra Poroszenki. W rozdziale drugim przedstawiono i zinterpretowano ponadto wyniki badań opinii publicznej, ukazujące priorytety społeczeństwa ukraińskiego w obszarze polityki zagranicznej Ukrainy na poszczególnych etapach niepodległości.

⁴⁸ *Соціалісти у Верховній Раді України (Документи і матеріали)*, заг. ред. С.М. Ніколасенко, Товариш, Київ 2000.

⁴⁹ *Право вибору: політичні партії та виборчі блоки. Довідник*, упоряд. В. Томенко, В. Гребельник, К. Ващенко, Геопринт, Київ 2002.

⁵⁰ *Народний Рух України: Ухвали, заяви, звернення за 2001–2003 роки*, Стилос, Київ 2003.

⁵¹ *Політичні партії України: В 3 т.*, уклад. Ю. Шайгородський, Український центр політичного менеджменту, Київ 2005.

⁵² *Комуністична партія України в резолюціях і рішеннях з'їздів, конференцій і пленумів ЦК 1992–2005*, гол. редкол. П.М. Симоненко, Київ 2005.

⁵³ *З'їзд Комуністичної партії України 19 червня 1993 року. Документи і матеріали*, ред. П. Симоненко, Г. Буйко, Г. Крючков та ін., Бізнесполіграф, Київ 2013.

W rozdziale trzecim pt. *Ukraińskie partie polityczne wobec polityki zagranicznej Ukrainy w latach 1991–2004 – między integracją a dezintegracją „bratnich narodów”* zostały zdiagnozowane priorytety z zakresu polityki zagranicznej wiodących partii politycznych funkcjonujących na scenie politycznej Ukrainy w latach przypadających na okres pomiędzy ogłoszeniem niepodległości w 1991 r. a wyborami prezydenckimi i pomarańczową rewolucją w 2004 roku. Pozycja poszczególnych partii wobec zagadnień z zakresu polityki zagranicznej została przybliżona po uprzednim dokonaniu podziału na partie lewicowe – Komunistyczna Partia Ukrainy, Socjalistyczna Partia Ukrainy, Chłopska Partia Ukrainy, Postępowa Socjalistyczna Partia Ukrainy; partie centrowe i centrolewicowe – Socjaldemokratyczna Partia Ukrainy (zjednoczona), Partia Ludowo-Demokratyczna, Partia Zielonych Ukrainy, Ogólnoukraińskie Zjednoczenie „Hromada”, Partia Regionów, Agrarna Partia Ukrainy, Ogólnoukraińskie Zjednoczenie „Ojczyzna”; oraz partie prawicowe i centroprawicowe – Ludowy Ruch Ukrainy, Ukraińska Partia Republikańska, Partia „Reformy i Porządek”, Ukraińska Partia Ludowa.

W kolejnym rozdziale pt. *Pozycja partii politycznych wobec polityki zagranicznej Ukrainy w latach 2005–2013 – dylematy kierunku integracji* uwaga została skoncentrowana na stanowisku partii wobec polityki zagranicznej Ukrainy zajmowanej w okresie przypadającym pomiędzy pomarańczową rewolucją a Euromajdanem – w czasie prezydentury W. Juszczenki oraz W. Janukowycza. Priorytety z zakresu polityki zagranicznej zostały omówione po wcześniejszym dokonaniu podziału ugrupowań na lewicowe – Komunistyczna Partia Ukrainy, Socjalistyczna Partia Ukrainy, Postępowa Socjalistyczna Partia Ukrainy, centrowe i centrolewicowe – Partia Regionów, Ogólnoukraińskie Zjednoczenie „Ojczyzna”, Partia Ludowa, Socjaldemokratyczna Partia Ukrainy (zjednoczona) oraz prawicowe i centroprawicowe – Związek Ludowy „Nasza Ukraina”/Partia Polityczna „Nasza Ukraina”, Ludowy Ruch Ukrainy, Ukraińska Partia Republikańska „Sobór”, Ukraińska Partia Ludowa, Partia „Reformy i Porządek”, UDAR (Ukraiński Demokratyczny Sojusz na rzecz Reform) Witalija Kliczki, Ogólnoukraińskie Zjednoczenie „Swoboda”.

Natomiast piąty i zarazem ostatni rozdział pt. *Ukraińskie partie polityczne a polityka zagraniczna Ukrainy w latach 2014–2019 – europejski i euroatlantycki wybór* został poświęcony pozycji partii wobec polityki zagranicznej zajmowanej w okresie przypadającym na lata pomiędzy Euromajdanem a wyborami parlamentarnymi w 2019 roku. Stanowisko poszczególnych partii wobec kwestii polityki zagranicznej Ukrainy zostało przybliżone po wcześniejszym dokonaniu ich podziału na „partie Majdanu”, a więc siły polityczne podzielające ideały Euromajdanu, w tym europejski wybór w polityce zagranicznej – Partia

„Koalicja Petra Poroszenki”/Partia Polityczna „Europejska Solidarność”, Partia Polityczna „Front Ludowy”, Zjednoczenie „Samopomoc”, Radykalna Partia Ołeha Laszki, Ogólnoukraińskie Zjednoczenie „Ojczyzna”, Partia Polityczna „Głos” oraz partie zrzeszające polityków współpracujących z obozem władzy za prezydentury Janukowycza – Partia Regionów, Partia Polityczna „Koalicja Opozycyjna”, Partia Serhija Tihipki „Silna Ukraina”, Komunistyczna Partia Ukrainy, Partia Polityczna „Platforma Opozycyjna – Na Rzecz Życia”. Ponadto analizie zostały poddane priorytety z zakresu polityki zagranicznej Partii Politycznej „Sługa Narodu”, a więc niekwestionowanej zwyciężczyni rywalizacji parlamentarnej w 2019 roku.

Omówienie znacznego wkładu monografii w rozwój dyscypliny nauki o polityce i administracji

Nowatorski a zarazem znaczący wkład badań przedstawionych w publikacji w rozwój dyscypliny nauki o polityce i administracji wynika z uczynienia przedmiotem badań stanowiska ukraińskich partii politycznych wobec polityki zagranicznej Ukrainy w okresie niepodległości, a dokładniej ujmując w latach 1991–2019. Ukazane zostało m.in. jakie działania ukraińskich władz na czele z prezydentem były wspierane, a jakie poddawane krytyce przez poszczególne siły polityczne. Za istotny wkład należy uznać przedstawienie różnych wyborów dokonanych przez wiodące partie polityczne w zakresie określenia głównego kierunku polityki zagranicznej. Udowodnienie, że partie lewicowe za priorytet polityki zagranicznej Ukrainy uznawały integrację z Rosją oraz innymi państwami WNP; partie prawicowe i centroprawicowe jako główny kierunek polityki zagranicznej uważały integrację z Zachodem – pogłębianie współpracy z UE, USA oraz NATO; a partie centrowe i centrolewicowe akcentowały potrzebę równoczesnej integracji z państwami WNP oraz państwami i organizacjami Zachodu.

Za znaczący wkład w rozwój dyscypliny należy także uznać ukazanie ewolucji stanowisk poszczególnych partii politycznych dotyczących priorytetów w zakresie polityki zagranicznej, a także potwierdzenie, iż scena polityczna Ukrainy w wyniku Euromajdanu i rosyjskiej agresji została zdominowana przez partie prozachodnie. Równie istotne było poddanie analizie ukraińską opinię publiczną oraz przedstawienie zmian, mianowicie jej ewolucji w kierunku dominacji orientacji europejskiej i euroatlantyckiej.

Wnioski z badań

Przez znaczną część okresu niepodległości Ukrainy wiodące siły polityczne różnie widziały priorytety polityki zagranicznej. Już w pierwszym interesującym nas okresie, przypadającym pomiędzy ogłoszeniem niepodległości w 1991 r. a wyborami prezydenckimi i pomarańczową rewolucją w 2004 r., bardzo zauważalne były odmienne stanowiska partii lewicowych, centrowych i centrolewicowych oraz prawicowych i centroprawicowych wobec kwestii z zakresu polityki zagranicznej. Dla partii lewicowych – Komunistycznej Partii Ukrainy, Socjalistycznej Partii Ukrainy, Chłopskiej Partii Ukrainy i Postępowej Socjalistycznej Partii Ukrainy – bezsprzecznie charakterystyczna była chęć reintegracji przestrzeni poradzieckiej, a tym samym zacieśnianie współpracy z Rosją oraz innymi państwami należącymi do WNP. Jednocześnie partie lewicowe, w szczególności KPU i PSPU, bardzo często poddawały krytyce ukraińskie władze za pogłębianie współpracy z Zachodem, wskazując przy tym na NATO, USA, WE/UE oraz MFW.

W przypadku partii centrowych i centrolewicowych – Partii Regionów, Partii Ludowo-Demokratycznej, Agrarnej Partii Ukrainy, Socjaldemokratycznej Partii Ukrainy (zjednoczonej), – akcentowana była konieczność prowadzenia przez Ukrainę polityki wielowektorowości. Opowiadając się za integracją europejską, jednocześnie podkreślały potrzebę pogłębiania współpracy z WNP, a wskazując na konieczność wzmacniania partnerstwa strategicznego z Rosją, równocześnie deklarowały potrzebę zacieśniania partnerstwa strategicznego z USA. Partie tej części spektrum politycznego, podobnie zresztą jak partie lewicowe, konsekwentnie odrzucały możliwość przystąpienia Ukrainy do NATO i dlatego też kładły nacisk na potrzebę zachowania przez Ukrainę statusu państwa pozablokowego – Socjaldemokratyczna Partia Ukrainy (zjednoczona), Partia Ludowo-Demokratyczna, Partia Zielonych Ukrainy, Ogólnoukraińskie Zjednoczenie „Hromada”, Agrarna Partia Ukrainy.

Z kolei partie prawicowe i centroprawicowe – Ludowy Ruch Ukrainy, Ukraińską Partię Republikańską, Partię „Reformy i Porządek”, Ukraińską Partię Ludową charakteryzowało nadawanie priorytetu prozachodniemu kierunkowi w polityce zagranicznej Ukrainy. Deklarowały konieczność integracji ze strukturami europejskimi i jednocześnie zwracały uwagę na potrzebę współpracy z państwami regionu, która to miała sprzyjać integracji europejskiej Ukrainy. Partie tej części ukraińskiej sceny politycznej, w przeciwieństwie do partii lewicowych, centrolewicowych i centrowych, równie chętnie opowiadały się za integracją euroatlantycką Ukrainy – NRU, URP, UNP. Ponadto

ugrupowania te charakteryzował krytyczny stosunek wobec Rosji i prowadzonej przez nią polityki względem Ukrainy. Wyrażano obawy, że Ukraina zostanie przekształcona w państwo zależne od wschodniego sąsiada, dlatego też negatywnie odnoszono się do kwestii przynależności Ukrainy do WNP.

Również w okresie przypadającym pomiędzy pomarańczową rewolucją a Euromajdanem, a więc za czasów prezydentury W. Juszczenki oraz W. Janukowycza, widoczna była znaczna różnica w pozycji partii reprezentujących poszczególne segmenty ukraińskiej sceny politycznej wobec polityki zagranicznej Ukrainy. Partie lewicowe, w szczególności Komunistyczna Partia Ukrainy i Postępowa Socjalistyczna Partia Ukrainy, nadal silnie podkreślały potrzebę traktowania kierunku euroazjatyckiego jako priorytetowego w polityce zagranicznej Ukrainy. Domagały się zacieśnienia współpracy z Rosją i Białorusią oraz innymi państwami WNP, w tym również przystąpienia Ukrainy do WPG, UC i EaWG. Jednocześnie zdecydowanie występowały przeciwko integracji Ukrainy z UE oraz poddawały krytyce współpracę z MFW i przystąpienie Ukrainy do WTO. Partie lewicowe – KPU, SPU, PSPU – konsekwentnie występowały także przeciwko integracji Ukrainy z NATO, podkreślając przy tym potrzebę zapewnienia Ukrainie statusu państwa pozablokowego.

Partie centrowe i centrolewicowe – Partia Regionów, Socjaldemokratyczna Partia Ukrainy (zjednoczona), Partia Ludowa – nadal opowiadając się za integracją europejską, jednocześnie deklarowały potrzebę zacieśnienia współpracy z Rosją i innymi państwami poradzieckimi, co miało następować także w ramach WPG. Ogólnoukraińskie Zjednoczenie „Ojczyzna” początkowo unikające jednoznacznego określenia swojego stanowiska wobec integracji europejskiej, podobnie zresztą jak i integracji euroazjatyckiej, z czasem jednak zajmuje wyraźnie proeuropejską pozycję. Świadczą o tym deklaracje jego liderki podczas wyborów prezydenckich w 2010 r., a także postulaty głoszone przez partię w trakcie kampanii parlamentarnej w 2012 roku. Jednocześnie zresztą następuje przemieszczanie się ugrupowania w kierunku centroprawicy. Partie centrowe i centrolewicowe, tak samo jak partie lewicowe, nadal występowały przeciwko przystępowaniu Ukrainy do NATO – PR, NP, SDPU(o). Opowiadały się za pozablokowością i neutralnością Ukrainy lub też, jak w przypadku „Ojczyzny”, unikały zajmowania jednoznacznego stanowiska wobec kwestii integracji euroatlantyckiej.

Natomiast partie prawicowe i centroprawicowe potwierdzały dokonany wybór na rzecz kierunku prozachodniego jako priorytetowego w polityce zagranicznej Ukrainy. Za integracją europejską opowiedziały się m.in. partie współtworzące proprezydenckie centroprawicowe koalicje „Naszą Ukrainę” oraz „Naszą Ukrainę – Ludową Samoobronę”,

uczestniczące odpowiednio w wyborach parlamentarnych w 2006 r. i 2007 r., a zrzeszające m.in. Związek Ludowy „Nasza Ukraina”, Ludowy Ruch Ukrainy, Ukraińską Partię Republikańską „Sobór”, Ukraińską Partię Ludową i Partię „Reformy i Porządek”. Jednocześnie warto odnotować, iż w programach wyborczych, z którymi poszczególne siły polityczne uczestniczyły w rywalizacji o mandaty parlamentarne w okresie przypadającym pomiędzy obiema rewolucjami, rzadko pojawiały się postulaty mówiące wprost o potrzebie przystąpienia Ukrainy do UE. Takie deklaracje złożyły Ukraińska Partia Ludowa i Partia „Reformy i Porządek”, uczestniczące w elekcji parlamentarnej w 2006 r. w ramach odpowiednio koalicji Kostenki i Pluszcza oraz koalicji PORA–PRP, a także Partia Polityczna „Nasza Ukraina”, rywalizująca o mandaty parlamentarne podczas wyborów w 2012 roku. Partie tej części spektrum politycznego nieraz zwracały również uwagę na potrzebę integracji euroatlantyckiej. Jednak dość rzadko ten postulat można było odnaleźć w programach wyborczych, z którymi uczestniczyły w wyborach do RN. Pewien wyjątek stanowią tutaj wymienione powyżej UNP, PRP oraz PPNU. Przy tym dwie z nich – UNP uczestnicząca w elekcji w 2006 r. w ramach koalicji Kostenki i Pluszcza oraz PPNU rywalizująca o mandaty parlamentarne w 2012 r. – jednoznacznie zadeklarowały w swoich programach wyborczych potrzebę przystąpienia Ukrainy do NATO. Jednocześnie partie prawicowe i centroprawicowe – m.in. UNP, „Swoboda”, PPNU – niejednokrotnie wyrażały dezaprobatę dla polityki prowadzonej przez Rosję wobec Ukrainy. Domagały się opuszczenia Krymu przez Flotę Czarnomorską i występowały przeciwko porozumieniom charkowskim zawartym w kwietniu 2010 r.

Po Euromajdanie i rozpoczęciu przez FR agresji wobec Ukrainy, ukraińska scena polityczna zostaje zdominowana przez partie centroprawicowe, które jednoznacznie opowiedziały się za integracją europejską i euroatlantycką Ukrainy oraz koniecznością przeciwdziałania rosyjskiej agresji. Świadczyły o tym m.in. postulaty głoszone podczas kampanii wyborczej w 2014 r., zapisy umowy koalicyjnej czy głosowania w RN Ukrainy. W tym kontekście należy wymienić Partię „Koalicja Petra Poroszenki”, Partię Polityczną „Front Ludowy”, Zjednoczenie „Samopomoc”, Radykalną Partię Ołeha Laszki oraz Ogólnoukraińskie Zjednoczenie „Ojczyzna”, a więc ugrupowania podzielające idee Euromajdanu. Jedyłą partią, która zdołała pokonać ustawowy próg wyborczy i nie przystąpiła do tworzenia koalicji w RN VII kadencji była centrowa Partia Polityczna „Koalicja Opozycyjna”, postrzegana jako ugrupowanie prorosyjskie, niepodzielające prozachodnich postulatów „partii Majdanu”, opowiadające się za pozablokowym statusem Ukrainy oraz unikające określania Rosji mianem państwa-agresora. OB, w przeciwieństwie do pozostałych

partii posiadających swoje frakcje w RN, nie udzieliła poparcia zmianom do Konstytucji, przewidującym strategiczny kurs Ukrainy na rzecz członkostwa w UE i NATO.

Spośród pięciu partii politycznych, które pokonały ustawowy próg wyborczy w wyniku elekcji parlamentarnej w 2019 r. trzy stanowiły centroprawicowe prozachodnie ugrupowania – mianowicie Partia Polityczna „Europejska Solidarność”, Ogólnoukraińskie Zjednoczenie „Ojczyzna” oraz Partia Polityczna „Głos”, opowiadające się za przystąpieniem Ukrainy do UE i NATO. Do RN dostaje się, podobnie jak pięć lat wcześniej, tylko jedno ugrupowanie określane mianem prorosyjskiego, a mianowicie centrowa Partia Polityczna „Platforma Opozycyjna – Na Rzecz Życia”, deklarująca m.in. konieczność powrotu do polityki wielowektorowości, zapewnienia Ukrainie statusu państwa pozablokowego oraz poprawy relacji z Rosją. Bezspornym zwycięzcą wyborów okazała się natomiast prezydencka centrowa Partia Polityczna „Sługa Narodu”, która tak samo jak W. Zełenski nie była początkowo jednoznacznie postrzegana jako siła prozachodnia. W programie wyborczym, podobnie jak w programie partii, nie zawarto postulatów mówiących o potrzebie przystąpienia Ukrainy do UE i NATO. Ograniczono się jedynie do potrzeby rozszerzenia współpracy z powyższymi organizacjami. Jednocześnie w trakcie kampanii wyborczej, ale także i po niej miały miejsce sytuacje, w których to „Sługa Narodu”, podobnie jak i sam Zełenski, w bardziej zdecydowany sposób akcentowała swój prozachodni charakter, opowiadając się jednoznacznie za członkostwem Ukrainy w UE oraz NATO.

Podsumowując należy zaznaczyć, iż przez znaczący okres niepodległości Ukrainy kierunek euroazjatycki w polityce zagranicznej cieszył się dużym poparciem ukraińskiego społeczeństwa. Na tyle okazał się, że zwolennicy integracji z Rosją i państwami poradzieckimi przeważali nad zwolennikami zacieśniania współpracy z UE. Jednak z czasem miało się to zmienić i w przeddzień ogłoszenia przez ukraińskie władze decyzji o wstrzymaniu przygotowań do podpisania umowy stowarzyszeniowej z Unią Ukraińcy byli podzieleni niemal po równo na zwolenników przystąpienia Ukrainy do UE i stronników przystąpienia do UC. Euromajdan, a następnie rosyjska agresja – aneksja Krymu, wszczęcie wojny na Donbasie – znacznie wpłynęły na wzrost prozachodnich nastrojów ukraińskiego społeczeństwa i jednocześnie zmniejszyły popularność idei integracji euroazjatyckiej. Kolejne badania przeprowadzane przez różne ośrodki jednoznacznie potwierdzały zdecydowaną przewagę poparcia dla integracji europejskiej nad poparciem dla integracji w przestrzeni poradzieckiej. Różnica na korzyść pierwszego potrafiła wynosić nawet ponad pięćdziesiąt punktów procentowych, jak miało to miejsce choćby w przypadku badań Centrum Razumkova i Demokratycznych Inicjatyw przeprowadzonych w grudniu 2019 roku. Warto

przy tym zaznaczyć, iż zwolennicy przystąpienia do UE poza zachodnią i centralną częścią Ukrainy zaczęli również przeważać na wschodzie i południu kraju.

Ponadto należy podkreślić, iż Euromajdan oraz agresja Rosji wobec Ukrainy rozpoczęta w 2014 r. i kontynuowana w kolejnych latach przyczyniły się nie tylko do wzrostu poparcia Ukraińców dla integracji europejskiej, ale również dla integracji euroatlantyckiej, która to przed wydarzeniami przełomu lat 2013/2014 nie cieszyła się zbytnią popularnością i poparcie dla niej było o wiele mniejsze niż dla idei integracji z UE. Przeciwnicy przystąpienia do NATO, zdecydowanie, bo nawet w stosunku czterech do jednego, przeważali nad zwolennikami integracji z Sojuszem. Jednak konsekwentne kontynuowanie przez Rosję agresywnych działań wobec Ukrainy spowodowało, że grupa popierających przystąpienie do Sojuszu stawała się liczniejsza. Poparcie dla wejścia Ukrainy do NATO wzrosło na tyle, że niejednokrotnie przekraczało 50%, na co wskazywały badania ośrodka Rejtnyh przeprowadzane w maju, czerwcu i grudniu 2019 r. czy też badania Centrum Razumkova i Demokratycznych Inicjatyw zrealizowane w grudniu 2019 roku. Jednocześnie warto zauważyć, iż zwolennicy przystąpienia do NATO, w przeciwieństwie do zwolenników przystąpienia do UE, przewagę uzyskali jedynie na zachodzie i w centrum kraju. W przypadku wschodu i południa Ukrainy większość nadal deklarowała sprzeciw wobec wejścia Ukrainy do Sojuszu, a za najlepszy sposób na zapewnienie bezpieczeństwa państwa uznawała – podobnie jak cieszące się w różnych latach w tej części kraju największym poparciem PR, OB i OPZŻ – pozablokowy status Ukrainy.

Pozostałe zainteresowania badawcze wnioskodawcy

Zainteresowania badawcze wnioskodawcy są związane z procesami społeczno-politycznymi zachodzącymi w Ukrainie w okresie niepodległości. Przedmiotem badań stawały się partie polityczne i system partyjny Ukrainy, system wyborczy, pozycja ustrojowa prezydenta, instytucja referendum krajowego, sytuacja językowa i narodowościowa oraz dążenia eurointegracyjne Ukrainy. Pozostałe wyniki prowadzonych badań, które ukazały się po uzyskaniu stopnia doktora, zostały przedstawione łącznie w 35 publikacjach: 1 monografii, 3 współredagowanych monografiach wieloautorskich, 1 współredagowanych materiałach konferencyjnych, 13 rozdziałach w monografiach wieloautorskich, 2 referatach konferencyjnych oraz w 15 artykułach w czasopiśmie naukowych, opublikowanych na łamach następujących czasopism: „Studia Politologiczne”, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, sectio K – Politologia”, „Środkowoeuropejskie Studia Polityczne”,

„Przegląd Politologiczny”, „Sprawy Narodowościowe. Seria nowa”, „Myśl Ludowa”, „Studia Prawnoustrojowe”. Warto odnotować, iż szereg artykułów ukazało się na łamach indeksowanego w międzynarodowej bazie Scopus „Przeglądu Wschodnioeuropejskiego”.

Można wyróżnić następujące obszary badawcze:

1) Partie polityczne Ukrainy

Prowadzone badania koncentrowały się na genezie i rozwoju ukraińskich partii politycznych, priorytetach programowych poszczególnych ugrupowań, finansowaniu partii politycznych oraz zmianach zachodzących w systemie partyjnym Ukrainy na poszczególnych etapach niepodległości, m.in. w wyniku pomarańczowej rewolucji, Euromajdanu czy też w kontekście poszczególnych elekcji parlamentarnych.

a) Wyniki badań, którymi zostały objęte ukraińskie partie polityczne, w tym ugrupowania poszczególnych nurtów partyjnych przedstawiono w monografii P. Pietnoczka, *Partie polityczne w niepodległej Ukrainie 1991–2007*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2014, ss. 323; w rozdziałach monografii wieloautorskich, m.in.: Pietnoczka P., *Rola i miejsce socjaldemokracji w życiu politycznym na Ukrainie*, w: *Współczesna socjaldemokracja europejska na przełomie XX i XXI wieku*, red. E. Olszewski, W. Ziętara, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2012, s. 161–181; Pietnoczka P., *Priorytety programowe partii agrarnych na Ukrainie*, w: *Partie i ruchy chłopskie i ludowe w Europie wobec problemów współczesności. Ziemia, rolnictwo, bezpieczeństwo*, red. J. Gmitruk, A. Indraszczyk, S. Stępka, Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego i Wydawnictwo Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, Warszawa 2012, s. 217–236; Pietnoczka P., *Priorytety programowe partii politycznych nurtu ekologicznego na Ukrainie*, w: *Ekologizm*, red. M. Marczevska-Rytko, D. Maj, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2016, s. 95–109; a także w artykułach opublikowanych w czasopismach naukowych: Pietnoczka P., *Partie agrarne na ukraińskiej scenie politycznej po 1991 roku*, „Przegląd Wschodnioeuropejski” 2013, nr 4, s. 203–221; Pietnoczka P., *Bezpieczeństwo ekologiczne w programach ukraińskich partii agrarnych*, „Myśl Ludowa” 2015, nr 7, s. 77–89.

b) Wyniki badań koncentrujących się na zmianach zachodzących na scenie politycznej Ukrainy w wyniku pomarańczowej rewolucji, rewolucji godności oraz w kontekście poszczególnych wyborów parlamentarnych zostały opublikowane w rozdziałach monografii wieloautorskich: Pietnoczka P., *Ukraińska scena polityczna w przededniu przedterminowych*

wyborów parlamentarnych 2014 r., w: *Solidarność a demokracja. 25 lat transformacji postkomunistycznej*, red. T. Ambroziak, A. Czwołek, S. Gajewski i in., Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2015, s. 154–174; Pietnoczka P., *Wybory parlamentarne w 2014 roku*, w: *Ukraina po (Euro)majdanie. Od autorytaryzmu do protodemokracji*, red. A. Stelmach, L. Hurska-Kowalczyk, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2016, s. 71–96; Pietnoczka P., *Wpływ pomarańczowej rewolucji na kształtowanie się systemu partyjnego Ukrainy*, w: *Ukraina. 25 lat na drodze niepodległości*, red. P. Pietnoczka, H. Stroński, Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2017, s. 145–164; Pietnoczka P., *Scena polityczna Ukrainy po Euromajdanie*, w: *Ukraina – czas przemian po rewolucji godności*, red. A. Furier, Wydawnictwo FNCE, Poznań 2017, s. 376–403; a także w artykule opublikowanym w czasopiśmie naukowym: Pietnoczka P., *Elekcja parlamentarna 2012 roku na Ukrainie*, „Przegląd Wschodnioeuropejski” 2014, nr V/1, ss. 91–110.

Przeprowadzone badania pozwoliły m.in. dojść do wniosku, że pomarańczowa rewolucja i wybory prezydenckie w 2004 r. wpłynęły stabilizująco na system partyjny Ukrainy. Ugruntowana została pozycja Koalicji „Nasza Ukraina” oraz Koalicji Julii Tymoszenko, ponadto spośród wielu ówczesnych partii proprezydenckich – a sytuujących się w centrum ukraińskiej sceny politycznej – wyłoniło się jedno bardzo silne, wpływowe ugrupowanie, a mianowicie Partia Regionów. Pomarańczowa rewolucja odegrała także bardzo ważną rolę w kształtowaniu się dwuipółblokowego systemu partyjnego, który wyłonił się w wyniku wyborów parlamentarnych w 2006 roku. Z jednej strony usytuowały się ugrupowania postpomarańczowe – NU i BJUT, a z drugiej na gruncie prorosyjskości – PR i KPU. Rolę partii niezbędnej do utworzenia większości parlamentarnej pełniła zaś SPU. Podobnie sytuacja wyglądała po wyborach w 2007 r., kiedy to również jeden blok tworzyły formacje postpomarańczowe – NU–NS i BJUT, zaś drugi formacje prorosyjskie – PR i KPU. W RN VI kadencji rolę „języczka u wagi” pełniła od grudnia 2008 r. Koalicja Łytwyna. Natomiast rewolucja godności i agresja FR wobec Ukrainy doprowadziły do znacznych zmian w systemie partyjnym. Przestały się w nim liczyć m.in. PR i KPU, w związku z czym tworzony przez te partie blok na gruncie prorosyjskości przestał istnieć. Istotne zmiany zaszły również w obozie opozycyjnym wobec rządów Janukowycza. Najważniejsze dotychczas partie znacznie straciły na popularności i ustąpiły miejsca takim ugrupowaniom jak Koalicja Petra Poroszenki, Front Ludowy, Radykalna Partia Ołeha Laszki i Samopomoc. W przypadku trzech pierwszych partii, o sukcesie wyborczym podczas elekcji parlamentarnej w 2014 r. w dużej mierze zadecydowała popularność ich liderów, natomiast w przypadku Samopomocy

kluczową rolę odegrał jej obywatelski charakter, o czym przesądzić miało umieszczenie na liście wyborczej znanych aktywistów społecznych.

c) Wśród zagadnień, które stały się przedmiotem dociekań naukowych znalazło się również finansowanie działalności partii politycznych w Ukrainie. Przeprowadzenie badań pozwoliło na wyciągnięcie szeregu wniosków, w tym na stwierdzenie, iż regulacje prawne dotyczące finansowania partii politycznych w Ukrainie ulegały znacznym zmianom w okresie niepodległości, a ich niedoskonałość przyczyniła się w dużym stopniu do uzależnienia partii od oligarchów i grup przemysłowo-finansowych. Często to właśnie ich interesy, a nie interesy wyborców były reprezentowane przez poszczególne siły polityczne. Ten stan rzeczy przyczynił się z kolei do zaistnienia sytuacji braku zaufania społeczeństwa do partii, co znalazło odzwierciedlenie w wynikach badań opinii publicznej. Wyniki badań zostały opublikowane w artykule *Finansowanie partii politycznych na Ukrainie w okresie niepodległości*, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, sectio K – Politologia” 2018, Vol. 25, No 1, s. 119–132.

2) Problematyka polityki zagranicznej i bezpieczeństwa w dokumentach programowych partii politycznych i koalicji wyborczych oraz programach wyborczych kandydatów na urząd prezydenta Ukrainy.

Wyniki badań osiągnięte w rezultacie przeprowadzenia analizy treści dokumentów programowych ukraińskich ugrupowań politycznych oraz programów kandydatów w wyborach prezydenckich zostały opublikowane w rozdziałach monografii wieloautorskich: Pietnoczka P., *Polityka zagraniczna Ukrainy w świetle dokumentów programowych ukraińskich partii politycznych*, w: *Ukraina–Polska–Unia Europejska. Ze studiów nad przekształceniami ustrojowymi na przełomie XX i XXI wieku*, red. H. Stroński, J. Gołota, O. Krasiewski, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Львівський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президенті України і Ostrołęckie Towarzystwo Naukowe im. Adama Chętnika, Lwów–Olsztyn–Ostrołęka 2014, s. 17–24; Pietnoczka P., *Problematyka bezpieczeństwa w programach wyborczych kandydatów na urząd Prezydenta Ukrainy w 2014 r.*, w: *Problemy bezpieczeństwa Europy i Azji*, red. T. Ambroziak, A. Czwołek, S. Gajewski i in., Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2016, s. 113–127; referacie konferencyjnym: П. Петночка, *Питання зовнішньої політики в програмних документах політичних партій України та Польщі*, w: *Політичні партії і громадські рухи в перехідних суспільствах: політико-правовий та історико-правовий аспекти*, red. I. Усенко, Т. Бондарук, П.

Петночка, Інститут держави і права ім. В.М. Корецького Національної академії наук України, Київ 2018, s. 19–27; a także w artykułach opublikowanych w czasopiśmie naukowym: Pietnoczka P., *Polityka zagraniczna i bezpieczeństwo w programach wyborczych partii politycznych podczas kampanii parlamentarnej 2019 roku na Ukrainie*, „Przegląd Wschodnioeuropejski” 2021, XII/1, s. 125–136; Pietnoczka P., *The issue of security in the elections programmes of candidates for the office of President of Ukraine in 2019*, „Przegląd Wschodnioeuropejski” 2023, XIV/1, s. 73–85.

3) Prawo wyborcze Ukrainy

Kolejnym obszarem, w którym realizowana była aktywność badawcza był wpływ zmian prawa wyborczego na procesy zachodzące na scenie politycznej Ukrainy. Przeprowadzone badania pozwoliły stwierdzić, iż wraz z uchwalaniem kolejnych ordynacji wyborczych do parlamentu zwiększaniu ulegała rola partii politycznych w życiu politycznym Ukrainy, zaś przełomowymi w tym zakresie były ustawy o wyborze deputowanych ludowych z 1997 r. i 2004 r. Pierwsza wprowadziła system proporcjonalno-większościowy w miejsce systemu większościowego, dzięki czemu wyborca został zmuszony do określenia swojej orientacji politycznej. Tym samym przyczyniła się do zmniejszenia liczby deputowanych bezpartyjnych. Druga zaś, wprowadziła system proporcjonalny w miejsce systemu mieszanego, dzięki czemu wszyscy deputowani stali się reprezentantami partii politycznych lub ich koalicji. Natomiast niewątpliwym krokiem wstecz okazała się być ordynacja z 2011 r., która przywróciła system mieszany. Umożliwienie samodzielного zgłoszenia kandydatury w okręgach jednomandatowych spowodowało pewne ograniczenie roli partii w procesie wyborczym. Wprowadzenie proporcjonalnego systemu wyborczego na mocy przepisów ordynacji z 2004 r. w miejsce systemu mieszanego, sprzyjało także ograniczeniu liczby formacji politycznych reprezentowanych w parlamencie. W wyniku wyborów parlamentarnych w 2002 r. do Rady Najwyższej dostało się dziesięć sił politycznych, podczas gdy w 2006 r. i 2007 r. takich ugrupowań było już tylko pięć. Natomiast przywrócenie systemu mieszanego i przeprowadzenie na jego podstawie wyborów parlamentarnych 2012 r., rozpoczęło proces odwrotny, mianowicie zwiększanie rozdrobnienia politycznego w parlamencie.

Przywrócenie ordynacji mieszanej wpłynęło nie tylko na zwiększenie liczby ugrupowań reprezentowanych w RN, ale co jest jeszcze bardziej istotne, spowodowało zniekształcenie wyników wyborczych. Spośród mandatów obsadzanych na zasadzie proporcjonalności opozycji przypadło 121, zaś Partii Regionów 72. Jednak wyniki wyborów

większościowych spowodowały, iż to partia władzy, a nie opozycja cieszyła się z ostatecznego zwycięstwa. W skład frakcji PR weszło 210 deputowanych, podczas gdy w składzie trzech frakcji opozycyjnych znalazło się łącznie tylko 178 deputowanych. W przypadku zastosowania systemu proporcjonalnego w miejsce systemu mieszanego to opozycja, i to w sposób zdecydowany, zwyciężyłaby w październikowych wyborach 2012 roku. Z tego jednak doskonale sobie zdawał sprawę obóz rządzący dlatego też nie podjęto działań mających na celu udoskonalenie systemu proporcjonalnego poprzez wprowadzenie otwartych list wyborczych, lecz postanowiono przywrócić system mieszany, który w warunkach ukraińskich stał się korzystny dla partii władzy, ale nie dla opozycji i ukraińskiej demokracji. Wyniki badań zostały przedstawione w monografii Pietnoczka P., *Partie polityczne w niepodległej Ukrainie 1991–2007*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2014, ss. 323; a także w artykule opublikowanym w czasopiśmie naukowym: Pietnoczka P., *Wpływ ewolucji prawa wyborczego na zmiany zachodzące na scenie politycznej Ukrainy*, „Studia Prawnoustrojowe” 2013, nr 22, s. 69–80.

W kontekście nieprawidłowości i fałszerstw wyborczych, mających miejsce podczas elekcji parlamentarnej w 2012 r., a zaistnieniu których sprzyjała ordynacja z 2011 r., istotne było uczynienie przedmiotem badań prób reformy systemu wyborczego do RN, podjętych w szczególności w nowych warunkach powstałych w rezultacie zwycięstwa Euromajdanu i odsunięcia od władzy W. Janukowycza i Partii Regionów. Wyniki badań zostały zawarte w artykule opublikowanym w czasopiśmie naukowym: Pietnoczka P., *Próby reformy systemu wyborczego do Rady Najwyższej Ukrainy w okresie przypadającym po Euromajdanie*, „Środkowoeuropejskie Studia Polityczne”, 2019, nr 1, s. 73–94. Zostały w nim udzielone odpowiedzi na następujące pytania badawcze: jakie stanowisko wobec potrzeby zmiany systemu wyborczego do RN zajęły poszczególne siły polityczne; jakie zasadnicze zmiany w zakresie przepisów prawa wyborczego przewidywały rozpatrywane w RN VIII kadencji projekty ordynacji wyborczych; dlaczego obóz władzy był niechętny zmianie systemu wyborczego do parlamentu; jaki system wyborczy preferowało ukraińskie społeczeństwo?

4. Pozycja ustrojowa instytucji prezydenta w Ukrainie

Innym obszarem zainteresowań naukowych była ewolucja pozycji ustrojowej prezydenta w Ukrainie. Celem badań było odpowiedzenie na pytanie jaką pozycję ustrojową zagwarantowano prezydentowi w okresie narodzin państwa ukraińskiego i jak następnie zmieniała się ona w kolejnych latach niepodległości, a szczególnie w wyniku zawarcia umowy konstytucyjnej w 1995 r., uchwalenia konstytucji w 1996 r., przyjęcia zmian do

ustawy zasadniczej w 2004 r., wydania orzeczenia przez Sąd Konstytucyjny Ukrainy w 2010 r. i uchwalenia zmian do konstytucji w 2014 r. Na osiągnięcie powyższego celu pozwoliło zastosowanie metody instytucjonalno-prawnej. Badaniem zostały objęte normy zawarte w poszczególnych aktach prawnych. Analizie poddano m.in. przepisy „Ustawy o utworzeniu urzędu Prezydenta Ukraińskiej SSR i wprowadzeniu zmian i uzupełnień do Konstytucji (Ustawy Zasadniczej) Ukraińskiej SRR” z 5 lipca 1991 r., „Ustawy o Prezydencie Ukraińskiej SRR” z 5 lipca 1991 r., „Umowy konstytucyjnej pomiędzy Radą Najwyższą Ukrainy a Prezydentem Ukrainy o podstawowych zasadach organizacji i funkcjonowaniu władzy państwowej i samorządu terytorialnego na Ukrainie, zawartej na okres do uchwalenia nowej Konstytucji Ukrainy” z 8 czerwca 1995 r., Konstytucji Ukrainy z 28 czerwca 1996 r., „Ustawy o wniesieniu zmian do Konstytucji Ukrainy” z 8 grudnia 2004 r. oraz „Ustawy o odnowieniu czynności niektórych przepisów Konstytucji Ukrainy” z 21 lutego 2014 roku. Poza uwagą nie pozostało również orzeczenie Sądu Konstytucyjnego z 30 września 2010 r., na mocy którego zostały przywrócone prezydentowi uprawnienia utracone w wyniku uchwalenia noweli konstytucyjnej w grudniu 2004 roku. Przeprowadzenie analizy pozwoliło odpowiedzieć na pytanie w jakich okresach niepodległości Prezydent Ukrainy posiadał silną pozycję ustrojową i dysponował szerokim zakresem kompetencji, a w jakich jego rola w systemie politycznym Ukrainy ulegała zmniejszeniu. Wyniki badań zostały zaprezentowane w artykule opublikowanym w czasopiśmie naukowym: Pietnoczka P., *Ewolucja pozycji ustrojowej instytucji prezydenta na Ukrainie*, „Studia Politologiczne” 2018, nr 47, s. 220–238.

5. Problematyka narodowościowa i językowo-kulturowa

Podjęmowane były również badania nad problematyką narodowościową i językowo-kulturową. Skutkiem wchodzenia poszczególnych regionów Ukrainy w skład Imperium Rosyjskiego, a następnie ZSRR była ich znaczna rusyfikacja, w związku z czym dużej zmianie uległa struktura etniczna oraz sytuacja językowo-kulturowa. Wyniki badań dotyczące sytuacji narodowościowej i językowo-kulturowej w niepodległej Ukrainie zostały opublikowane w monografii: Pietnoczka P., *Partie polityczne w niepodległej Ukrainie 1991-2007*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2014, ss. 323; rozdziale monografii wieloautorskiej: Pietnoczka P., *Mniejszość i większość na pograniczu ukraińsko-rosyjskim*, w: *Mniejszość i większość. Relacje kulturowe na pograniczach*, red. P. Pietnoczka, M. Radoch, D. Szweda, Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2016, s. 207–217; a także w artykule naukowym:

Pietnoczka P., *Sytuacja językowa na Ukrainie w świetle powszechnego spisu ludności oraz badań socjologicznych*, „Sprawy Narodowościowe. Seria nowa”, 2018, nr 50, s. 1–14.

Celem badań było przybliżenie struktury narodowościowej oraz zróżnicowania językowego poszczególnych regionów, a także zmian zachodzących w tych obszarach w okresie niepodległości. Na osiągnięcie postawionego celu pozwoliła analiza wyników spisu powszechnego ludności przeprowadzonego w 1989 r. i 2001 r. oraz wyników badań opinii publicznej przeprowadzonych w okresie niepodległości m.in. przez Centrum Badań Socjologicznych „Opinia Społeczna”, Ukraińskie Centrum Badań Ekonomicznych i Politycznych im. Ołeksandra Razumkowa oraz Kijowski Międzynarodowy Instytut Socjologii.

W pracę badawczą prowadzoną w obszarze problematyki narodowościowej wpisuje się również współredagowanie dwóch monografii wieloautorskich: *Dialog kultur czy zarzewie konfliktów – problematyka mniejszości narodowych i etnicznych w Europie*, red. T. Gajownik, P. Pietnoczka, K. Sidorkiewicz, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2017, ss. 296; *Mniejszość i większość. Relacje kulturowe na pograniczach*, red. P. Pietnoczka, M. Radoch, D. Szweda, Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2016, ss. 273, a także szereg wystąpień konferencyjnych.

6. Integracja europejska Ukrainy

Zainteresowania naukowe koncentrowały się również na działaniach podejmowanych przez Ukrainę na rzecz integracji europejskiej. Celem badań było ukazanie eurointegracyjnej drogi Ukrainy, którą przeszła w okresie niepodległości. Ukraina bardzo szybko określiła europejski wybór w polityce zagranicznej, na co wskazują m.in. zapisy uchwały RN z lipca 1993 r. mówiące o celu, którym jest członkostwo we WE. Już wówczas zapowiedziano, iż realizacja przygotowywanego „Układu o partnerstwie i współpracy” będzie pierwszym etapem na drodze do uzyskania najpierw stowarzyszonego, a następnie pełnego członkostwa. Polityka integracji europejskiej zapoczątkowana za prezydentury Ł. Krawczuka była kontynuowana w większym bądź mniejszym stopniu za jego następców, o czym świadczy m.in. zatwierdzenie przez prezydenta Ł. Kuczmę „Strategii integracji Ukrainy do Unii Europejskiej” w 1998 r. oraz „Programu integracji Ukrainy do Unii Europejskiej” w 2000 r., chęć złożenia formalnego wniosku o członkostwo i prace nad umową stowarzyszeniową za prezydentury Juszczenki czy kontynuacja prac nad umową oraz określenie celu polityki zagranicznej jakim jest członkostwo w UE w ustawie „O zasadach wewnętrznej i zewnętrznej

polityki” przyjętej w 2010 r. za prezydentury Janukowycza. Z drugiej strony Unia Europejska podkreślała wagę partnerstwa strategicznego z Ukrainą oraz deklarowała uznanie dla europejskiego wyboru Ukrainy, czemu dała wyraz m.in. we wspólnej strategii wobec Ukrainy przyjętej przez Radę Europejską w 1999 roku. UE wystąpiła wobec Ukrainy jak i innych państw z inicjatywą Europejskiej Polityki Sąsiedztwa realizowanej w przypadku Ukrainy za pomocą „Planu działań” przyjętego 2005 r., a także z inicjatywą Partnerstwa Wschodniego, które zostało uruchomione w 2009. Powyższe inicjatywy spotkały się jednak z dość dużym rozczarowaniem Kijowa, gdyż nie przewidywały one perspektywy członkostwa Ukrainy w UE. Wyniki badań dotyczące dążeń eurointegracyjnych Ukrainy zostały zawarte w artykule opublikowanym w czasopiśmie naukowym: Pietnoczka P., *Eurointegracyjna droga Ukrainy*, „Przegląd Wschodnioeuropejski” 2018, IX/1, s. 153–165, a także w wystąpieniach konferencyjnych, m.in. w referacie *Integracja europejska jako jeden z zasadniczych celów polityki zagranicznej Ukrainy* wygłoszonym podczas V Polsko-Ukraińskiego Forum Naukowego w Olsztynie (2019) oraz referacie *Ставлення українського суспільства стосовно європейської інтеграції України*, wygłoszonym podczas VI Polsko-Ukraińskiego Forum Naukowego we Lwowie (2021).

5. Informacja o wykazywaniu się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Aktywność naukowa realizowana w więcej niż jednej uczelni lub instytucji naukowej związana była z nawiązywaniem i rozwojem współpracy naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej z polskimi i zagranicznymi ośrodkami naukowymi i naukowo-dydaktycznymi. Zwracając szczególną uwagę na instytucje zagraniczne należy w pierwszej kolejności wymienić wiodące ośrodki naukowo-dydaktyczne oraz badawcze w Ukrainie, w tym Katedrę Politologii Uniwersytetu Narodowego „Akademia Kijowsko-Mohylańska” w Kijowie, Instytut Państwa i Prawa im. W. M. Koreckiego Narodowej Akademii Nauk Ukrainy oraz Instytut Badań Politycznych i Etnonarodowych im. I. F. Kurasa Narodowej Akademii Nauk Ukrainy. W przypadku polskich jednostek naukowo-dydaktycznych należy wymienić m.in. Wydział Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej (obecnie Wydział Politologii i Dziennikarstwa), Wydział Politologii i Studiów Międzynarodowych (obecnie Wydział Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu), Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Instytut

Wschodni Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Instytut Politologii i Europeistyki Uniwersytetu Szczecińskiego. Aktywność naukowa przejawiała się udziałem w konferencjach naukowych, realizacją staży i kwerend bibliotecznych oraz realizacją projektów badawczych.

Udział w konferencjach

W latach 2010–2023 wygłosiłem referaty na łącznie 38 kongresach, konferencjach i seminariach naukowych, z których 11 miało charakter krajowy, zaś 27 międzynarodowy (w tym 12 zagranicznych). Wyniki badań przedstawiałem podczas konferencji naukowych organizowanych w Polsce (m.in. Warszawa, Kraków, Poznań, Toruń, Lublin, Gdańsk, Olsztyn), jak również poza granicami kraju (m.in. Kijów, Lwów, Odessa, Rzym). Uczestniczyłem m.in. w Ogólnopolskich Kongresach Politologii w Poznaniu (2012), Krakowie (2015) i Lublinie (2018), Międzynarodowych Konferencjach Wschodnioznawczych organizowanych przez Wydział Politologii i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (2014, 2015, 2016), konferencjach organizowanych przez Zakład Ruchów Politycznych Wydziału Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie (2010, 2015), Polsko-Ukraińskich Forach Naukowych organizowanych przez Instytut Nauk Politycznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie oraz Instytut Humanistyki i Nauk Społecznych Państwowego Uniwersytetu „Lwowska Politechnika” (2015, 2016, 2017, 2019, 2021, 2022).

Konferencje zagraniczne, w których uczestniczyłem i wygłosiłem referaty w języku ukraińskim organizowane/współorganizowane były m.in. przez Lwowski Regionalny Instytut Administracji Państwowej Narodowej Akademii Administracji Państwowej przy Prezydencie Ukrainy (Lwów-Brzuchowice 2013); Instytut Humanistyki i Nauk Społecznych Państwowego Uniwersytetu „Politechnika Lwowska” (Lwów 2016, 2021); Odeski Narodowy Uniwersytet im. I. I. Mecznikowa (Odessa 2017); Wydział Stosunków Międzynarodowych Lwowskiego Państwowego Uniwersytetu im. Iwana Franki (Lwów 2018); Krzemieniecką Akademię Humanistyczno-Pedagogiczną im. Tarasa Szewczenki (Krzemieniec 2014, 2019); Instytut Państwa i Prawa im. W.M. Koreckiego Narodowej Akademii Nauk Ukrainy (Kijów, 2018, 2021, dwukrotnie 2023).

Niejednokrotnie wygłaszałem referaty na zaproszenie organizatorów konferencji, m.in. Zakładu Ruchów Politycznych Wydziału Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie i Stowarzyszenia Lubelszczyzna w Europie (Lublin 2010); Instytutu

Wschodniego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Centrum Wspierania Inicjatyw Międzynarodowych (Poznań 2015); Instytutu Państwa i Prawa im. W.M. Koreckiego Narodowej Akademii Nauk Ukrainy (Kijów 2021, dwukrotnie 2023).

Staż zagraniczne

a) Staż dydaktyczny w Katedrze Politologii Uniwersytetu Narodowego „Akademia Kijowsko-Mohylańska”, Kijów 27.03.2014 – 16.04.2014 (3 tygodnie); opiekun stażu: prof. Oleksandr Demianchuk. Staż został zrealizowany w ramach projektu *Wzmocnienie potencjału dydaktycznego UWM w Olsztynie* finansowanego ze środków Unii Europejskiej. Możliwość odbycia stażu w Akademii Kijowsko-Mohylańskiej, wiodącej uczelni wyższej w Ukrainie, pozwoliło na znaczne zwiększenie kwalifikacji w zakresie kompetencji dydaktycznych. Pozwoliło na podniesienie umiejętności opracowywania programów nauczania oraz na zapoznanie się z metodami promocji kierunków oraz uczelni, które w przypadku Uniwersytetu Narodowego „Akademia Kijowsko-Mohylańska” są bardzo skuteczne. Staż umożliwił również podniesienie kompetencji językowych w zakresie języka ukraińskiego i języka rosyjskiego. Nabyte umiejętności językowe zostały wykorzystane np. w procesie przygotowywania zajęć z zakresu historii Ukrainy, systemu politycznego Ukrainy czy systemów politycznych państw obszaru poradzieckiego. Pobyt na tejże Uczelni pozwolił również na pogłębienie wiedzy m.in. z zakresu stosunków międzynarodowych, organizacji międzynarodowych, polityki w państwach poradzieckich, systemu politycznego Ukrainy, partii politycznych i systemów partyjnych, geografii politycznej, etnopolitologii oraz planowania strategicznego. Zdobyta wiedza została wykorzystana podczas zajęć realizowanych na poszczególnych kierunkach w UWM, a mianowicie na stosunkach międzynarodowych, historii, wojskoznawstwie, interdyscyplinarnych studiach strategicznych, politologii oraz bezpieczeństwie narodowym.

Dodatkowo realizacja stażu pozwoliła również na przeprowadzenie konsultacji naukowych z pracownikami naukowo-dydaktycznymi Katedry Politologii NaUKMA oraz na realizację kwerendy badawczej w Bibliotece Naukowej Uniwersytetu Narodowego „Akademia Kijowsko-Mohylańska” oraz Narodowej Parlamentarnej Bibliotece Ukrainy (obecnie Biblioteka Narodowa Ukrainy im. Jarosława Mądrego).

b) Staż naukowy w Katedrze Politologii Uniwersytetu Narodowego „Akademia Kijowsko-Mohylańska”, Kijów 25.03–06.04.2018 (2 tygodnie); opiekun stażu: doc. Sergij Kyselov.

Realizacja stażu pozwoliła na przeprowadzenie konsultacji naukowych z pracownikami naukowo-dydaktycznymi Katedry Politologii NaUKMA, pracownikami naukowymi Instytutu Państwa i Prawa im. W. M. Koreckiego Narodowej Akademii Nauk Ukrainy i z dyrektorem Ukraińskiego Centrum Zarządzania Politycznego prof. dr. hab. Jurijem Szajhorodskim, a także na przeprowadzenie kwerendy w Centralnym Państwowym Archiwum Organizacji Społecznych Ukrainy, Bibliotece Naukowej Uniwersytetu Narodowego „Akademia Kijowsko-Mohylańska” oraz Bibliotece Narodowej Ukrainy im. Jarosława Mądrego. Realizacja stażu pozwoliła m.in. na kontynuowanie pracy nad monografią poświęconą stanowisku ukraińskich partii politycznych wobec polityki zagranicznej Ukrainy w okresie niepodległości. Pobyt w Kijowie pozwolił także na pogłębienie nawiązanych już wcześniej kontaktów naukowych, w tym z Instytutem Państwa i Prawa im. W. M. Koreckiego NAN Ukrainy. Współorganizowałem z wymienionym Instytutem seminarium naukowe „Політичні партії і громадські рухи в перехідних суспільствах: політико-правовий та історико-правовий аспект”, które odbyło się 29 marca 2018 r. w Kijowie. Wygłosiłem wówczas referat na temat *Питання зовнішньої політики в програмних документах парламентських політичних партій України та Польщі*, w którym ukazałem priorytety w polityce zagranicznej charakterystyczne dla ukraińskich i polskich sił parlamentarnych.

c) Staż naukowy w Instytucie Badań Politycznych i Etnonarodowych im. I. F. Kurasa Narodowej Akademii Nauk Ukrainy, Kijów 18 sierpnia – 29 września 2021 r. (1,5 miesiąca). Staż został zrealizowany w ramach działania naukowego *Ukraińskie partie polityczne wobec polityki zagranicznej Ukrainy w okresie niepodległości*, finansowanego ze środków Narodowego Centrum Nauki w ramach konkursu MINIATURA 3. Realizacja stażu umożliwiła przeprowadzenie konsultacji naukowych z pracownikami naukowymi Instytutu Badań Politycznych i Etnonarodowych im. I. F. Kurasa NAN Ukrainy oraz pracownikami Instytutu Państwa i Prawa im. W. M. Koreckiego NAN Ukrainy. Pozwoliła również na pracę z dokumentami znajdującymi się w zbiorach kijowskich archiwów i bibliotek, m.in. Centralnego Państwowego Archiwum Organizacji Społecznych Ukrainy, Narodowej Biblioteki Ukrainy im. W. I. Wernadskiego, Narodowej Biblioteki Ukrainy im. Jarosława Mądrego oraz Naukowej Biblioteki Instytutu Badań Politycznych i Etnonarodowych im. I. F. Kurasa NAN Ukrainy. W centrum zainteresowania badawczego znalazły się dokumenty określające stanowisko ukraińskich partii politycznych wobec polityki zagranicznej Ukrainy w okresie niepodległości. Uwaga została zwrócona także na opracowania poświęcone polityce zagranicznej Ukrainy oraz ukraińskim partiom politycznym. Możliwość realizacji stażu

pozwoliła również na pozyskanie szeregu dokumentów (programów partii politycznych) z Departamentu Notariatu i Państwowej Rejestracji Ministerstwa Sprawiedliwości Ukrainy. Pobyt w Kijowie był również okazją do rozwijania nawiązanych już wcześniej kontaktów naukowych, w tym z Instytutem Państwa i Prawa im. W. M. Koreckiego NAN Ukrainy. Na zaproszenie tegoż Instytutu w dniu 28 września 2021 r. uczestniczyłem w seminarium naukowym *Національно-етнічне питання: досвід державно-правових рішень*, podczas którego wygłosiłem referat na temat: *Національні та етнічні меншини у Польщі: правове регулювання*.

Udział w międzynarodowych projektach badawczych

W latach 2016–2017 przy współpracy z Instytutu Państwa i Prawa im. W. M. Koreckiego Narodowej Akademii Nauk Ukrainy uczestniczyłem w realizacji międzynarodowego projektu badawczego „25 lat niepodległości Ukrainy – próba bilansu”, którego byłem inicjatorem. Ćwierćwiecze niepodległości stało się bardzo dobrym momentem do podjęcia próby oceny procesów politycznych, społecznych i gospodarczych zachodzących w Ukrainie. Wyniki badań prowadzonych przez politologów, prawników, historyków i ekonomistów z ośrodków akademickich Polski (Białystok, Kraków, Olsztyn, Poznań, Toruń), Ukrainy (Kijów, Lwów, Tarnopol) oraz Słowacji (Bratysława) zostały zaprezentowane podczas Międzynarodowej Konferencji Naukowej „25 lat niepodległości Ukrainy – próba bilansu”, która odbyła się w dniach 6–7 października 2016 roku w Olsztynie oraz w wydanej rok później monografii wieloautorskiej: *Ukraina. 25 lat na drodze niepodległości*, red. P. Pietnoczka, H. Stroński, Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2017.

W 2018 r. na zaproszenie Instytutu Państwa i Prawa im. W. M. Koreckiego Narodowej Akademii Nauk Ukrainy uczestniczyłem w realizacji projektu „Політичні партії і громадські рухи в перехідних суспільствах: політико-правовий та історико-правовий аспекти”. W ramach projektu zostało zorganizowane seminarium naukowe w Instytucie Państwa i Prawa im. W. M. Koreckiego Narodowej Akademii Nauk Ukrainy w Kijowie w dniu 29 marca 2018 roku, podczas którego zaprezentowałem referat na temat: *Питання зовнішньої політики в програмних документах парламентських політичних партій України та Польщі*. Wyniki badań ukazały się we współredagowanych materiałach konferencyjnych *Політичні партії і громадські рухи в перехідних суспільствах: політико-правовий та історико-правовий аспекти*, red. I. Усенко, Т. Бондарук, П.

Петночка, Інститут держави і права ім. В.М. Корецького Національної академії наук України, Київ 2018. Moje badania skupiły się na ukazaniu priorytetów programowych z zakresu polityki zagranicznej charakterystycznych dla ukraińskich oraz polskich partii parlamentarnych.

Obecnie (2023 r.) uczestniczę w realizacji projektu badawczego pod kierownictwem dra hab. Macieja Hartlińskiego, prof. UWM, pt. „Political Leadership in Central and Eastern Europe after 1990. Democratization – Political parties – Elections”, w realizację którego zostało włączonych 19 naukowców z 13 państw. Wspólnie z Oksaną Kukuruz z Narodowej Akademii Nauk Ukrainy prowadzę badania, których przedmiotem jest przywództwo polityczne w Ukrainie.

Współpraca z innymi ośrodkami zagranicznymi

Poza wymienionymi już jednostkami w kontekście staży zagranicznych i międzynarodowych projektów badawczych, współpracowałem również z innymi ośrodkami, mianowicie: 1) Lwowskim Regionalnym Instytutem Administracji Państwowej Narodowej Akademii Administracji Państwowej przy Prezydencie Ukrainy m.in. przy organizacji Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Unia Europejska – Polska – Ukraina: współpraca społeczno-polityczna i gospodarcza”, która odbyła się we Lwowie-Brzuchowicach 19–20 kwietnia 2013; 2) Instytutem Prawa i Psychologii Narodowej Akademii Spraw Wewnętrznych Ukrainy w Kijowie, której efektem był m.in. wykład dra Volodymyra Biriukova na temat „Rewolucja Godności na Ukrainie – przyczyny, przebieg, skutki” wygłoszony w Olsztynie 12 marca 2014 r.; 3) Ukraińskim Centrum Zarządzania Politycznego, z którym nawiązanie kontaktu pozwoliło na pozyskanie cennych z punktu widzenia przygotowywania monografii zbiorów dokumentów.

Współpracuję z Narodowym Uniwersytetem „Politechnika Lwowska” oraz Narodowym Uniwersytetem „Akademia Ostrogska”. W 2020 r. byłem członkiem zespołu opracowującego program kształcenia wspólnych studiów Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie i Narodowego Uniwersytetu „Politechnika Lwowska” (studia pierwszego stopnia, kierunek studiów – politologia), zaś w 2022 r. członkiem zespołu opracowującego dokumentację (umowa w sprawie realizacji wspólnych studiów, plan wspólnych studiów, program kształcenia) wspólnych studiów Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie i Narodowego Uniwersytetu „Akademia Ostrogska” (studia pierwszego stopnia, kierunek studiów – politologia). Od 2021 r. pełnię funkcję opiekuna nad

studentami z Narodowego Uniwersytetu „Politechnika Lwowska”, zaś od 2022 r. nad studentami z Narodowego Uniwersytetu „Akademia Ostrogska”, realizującymi studia na UWM w Olsztynie na kierunku politologia w ramach zawartych przez UWM umów w sprawie realizacji wspólnych studiów.

Od 2022 r. jestem współkoordynatorem – wspólnie z prof. dr. hab. Arkadiuszem Żukowskim – umowy o współpracy z zagraniczną uczelnią, mianowicie z Narodowym Uniwersytetem „Akademia Ostrogska”.

Warto odnotować, iż zrealizowałem szereg kwerend w archiwach i bibliotekach ukraińskich, spośród których należy wymienić Centralne Państwowe Archiwum Organizacji Społecznych Ukrainy w Kijowie, Bibliotekę Narodową Ukrainy im. W. I. Wernadskiego w Kijowie, Bibliotekę Narodową Ukrainy im. Jarosława Mądrego w Kijowie, Bibliotekę Naukową Uniwersytetu Narodowego „Akademia Kijowsko-Mohylańska”, Bibliotekę Naukową Instytutu Badań Politycznych i Etnonarodowych im. I. F. Kurasa Narodowej Akademii Nauk Ukrainy w Kijowie, Lwowską Narodową Naukową Bibliotekę Ukrainy im. W. Stefanyka oraz Bibliotekę Naukową Lwowskiego Narodowego Uniwersytetu im. Iwana Franki.

Efektom zrealizowanych staży zagranicznych, przeprowadzonych w Ukrainie konsultacji naukowych, odbytych kwerend było przygotowanie wystąpień konferencyjnych oraz ukazanie się szeregu publikacji w tym poświęconych zagadnieniom z zakresu ewolucji systemu politycznego Ukrainy, m.in. partiom i systemowi partyjnemu, systemowi wyborczemu, pozycji instytucji prezydenta czy też instytucji referendum krajowego. Wyniki przeprowadzonych badań ukazały się np. w monografii: Pietnoczka P., *Partie polityczne w niepodległej Ukrainie 1991–2007*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2014, ss. 323, a także w artykułach naukowych: Pietnoczka P., *Wpływ ewolucji prawa wyborczego na zmiany zachodzące na scenie politycznej Ukrainy*, „Studia Prawnoustrojowe” 2013, nr 22, s. 69–80; Pietnoczka P., *Proces konstytucyjny na Ukrainie w latach 2014–2016*, „Przegląd Wschodnioeuropejski” 2017, VIII/2, s. 145–157; Pietnoczka P., *Ewolucja pozycji ustrojowej instytucji prezydenta na Ukrainie*, „Studia Politologiczne” 2018, nr 47, s. 220–238; Pietnoczka P., *Finansowanie partii politycznych na Ukrainie w okresie niepodległości*, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, sectio K – Politologia” 2018, Vol. 25, No 1, s. 119–132; Pietnoczka P., *Próby reformy systemu wyborczego do Rady Najwyższej Ukrainy w okresie przypadającym po Euromajdanie*, „Środkoeuropejskie Studia Polityczne”, 2019, nr 1, s. 73–94; Pietnoczka P., *Instytucja referendum*

ogólnokrajowego na Ukrainie – aspekt normatywny, „Przegląd Politologiczny” 2020, nr 1, s. 103–118.

Udział w krajowych projektach badawczych

Na zaproszenie prof. dra hab. Edwarda Olszewskiego – kierownika Zakładu Ruchów Politycznych Wydziału Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, uczestniczyłem w przedsięwzięciu naukowo-badawczym na temat: *Współczesna socjaldemokracja europejska na przełomie XX i XXI wieku*. W dniach 22–23 września 2010 r. odbyła się zorganizowana przez Zakład Ruchów Politycznych Wydziału Politologii UMCS oraz Stowarzyszenie Lubelszczyzna w Europie międzynarodowa konferencja poświęcona socjaldemokracji europejskiej, w której wzięło udział wielu czołowych polskich politologów. Wyniki przeprowadzonych badań zostały opublikowane w dwóch częściach: *Ruch socjaldemokratyczny w Rzeczypospolitej Polskiej (1989-2010)*, red. E. Olszewski, K. Leszczyńska. Wyd. UMCS, Lublin 2011 oraz *Współczesna socjaldemokracja europejska na przełomie XX i XXI wieku*, red. E. Olszewskiego, W. Ziętary, Wyd. UMCS, Lublin 2012, w której to zawarty został rozdział mojego autorstwa *Rola i miejsce socjaldemokracji w życiu politycznym Ukrainy* (s. 161–181). Przeprowadzone badania pozwoliły dojść m.in. do wniosku, że z powodu braku znanych przywódców, dość małej liczebności członków, niewielkiej reprezentacji parlamentarnej, a także braku jedności w ruchu socjaldemokratycznym powstałe w 1990 r. partie – OSDPU i SDPU – nie stały się wpływowymi siłami w życiu politycznym Ukrainy. Te problemy, z którymi miał do czynienia ruch socjaldemokratyczny na początku lat 90-tych XX w znacznej mierze były aktualne także pod koniec pierwszej dekady XXI wieku.

Z kolei na zaproszenie dra hab. Andrzeja Stelmacha, prof. UAM z Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa oraz dr Liany Hurskiej-Kowalczyk z Instytutu Politologii i Europeistyki Uniwersytetu Szczecińskiego dołączyłem w 2015 r. do zespołu badawczego przygotowującego pracę zbiorową pt. *Ukraina po (Euro)majdanie. Od autorytaryzmu do protodemokracji*, w skład którego weszli naukowcy z ośrodków akademickich z Ukrainy oraz Polski. Celem badań stało się przeprowadzenie analizy przemian zachodzących po Euromajdanie w Ukrainie w wymiarze politycznym, społecznym i gospodarczym. Uwaga została skupiona również na postrzeganiu Ukrainy na arenie międzynarodowej, m.in. przez Federację Rosyjską oraz Stany Zjednoczone. Zgodnie z propozycją inicjatorów projektu przeprowadziłem badania, których przedmiotem stały się wybory parlamentarne w 2014 roku,

a ich wyniki ukazały się w rozdziale wydanej w 2016 r. monografii wieloautorskiej: Pietnoczka P., *Wybory parlamentarne w 2014 roku*, w: *Ukraina po (Euro)majdanie. Od autorytaryzmu do protodemokracji*, red. A. Stelmach, L. Hurska-Kowalczyk, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2016, s. 71–96.

W 2017 r. na zaproszenie prof. dra hab. Andrzeja Furiera wystosowanym w imieniu Zakładu Badań Europy Środkowo-Wschodniej Instytutu Politologii Uniwersytetu Szczecińskiego uczestniczyłem w projekcie badawczym poświęconym przemianom politycznym i społecznym zachodzącym w Ukrainie na początku XXI wieku. Zgodnie z założeniami przedstawionymi przez kierownika projektu uwaga podczas prowadzonych badań koncentrowała się na trzech zasadniczych elementach, mianowicie sytuacji międzynarodowej Ukrainy, przemianach wewnętrznych oraz zróżnicowaniach regionalnych państwa. W centrum mojego zainteresowania znalazły się zmiany zachodzące na scenie politycznej Ukrainy w okresie przypadającym po Euromajdanie. Wyniki badań zostały przedstawione w rozdziale opublikowanej w 2017 r. monografii wieloautorskiej: Pietnoczka P., *Scena polityczna Ukrainy po Euromajdanie*, w: *Ukraina – czas przemian po rewolucji godności*, red. A. Furier, Wydawnictwo FNCE, Poznań 2017, s. 376–403.

Z kolei w 2019 r. zostałem zaproszony do prac w projekcie zakładającym prezentację podstawowych kategorii nauk o polityce i administracji, co podyktowane było formalnym zaistnieniem tej dyscypliny naukowej wraz z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w dniu 1 października 2018 roku. Przygotowana publikacja w zamyśle redaktorów miała wpisać się w potrzebę usystematyzowania katalogu terminów i pojęć tożsamyh dla dyscypliny nauki o polityce i administracji. Zgodnie z propozycją inicjatorów projektu przygotowałem rozdział poświęcony systemowi politycznemu i prawnemu UE: Pietnoczka P., *System polityczny i prawny Unii Europejskiej*, w: *Podstawowe kategorie nauk o polityce i administracji*, red. A. Żukowski, W. Modzelewski, M. Hartliński, Instytut Nauk Politycznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Olsztyn 2021, s. 541–550.

Granty badawcze

Dwukrotnie ubiegałem się o finansowanie badań w konkursach Narodowego Centrum Nauki. Z powodzeniem złożyłem wnioski w 2019 roku. Otrzymałem środki finansowe z Narodowego Centrum Nauki w ramach konkursu MINIATURA 3 na realizację działania naukowego pt. „Ukraińskie partie polityczne wobec polityki zagranicznej Ukrainy w okresie

niepodległości”, Nr DEC- 2019/03/X/HS5/01426. Otrzymane środki pozwoliły na realizację sześciotygodniowego stażu naukowego w Instytucie Badań Politycznych i Etnonarodowych im. I. F. Kurasa Narodowej Akademii Nauk Ukrainy (Kijów 18 sierpnia – 29 września 2021 r.) oraz ukończenie monografii „Ukraińskie partie polityczne wobec polityki zagranicznej Ukrainy (1991–2019)”. Ponadto przygotowałem i składałem do NCN wnioski o przyznanie środków finansowych w ramach konkursu Miniatura 2 (2018).

Dwukrotnie – w 2013 r. i 2014 r. – byłem laureatem konkursu skierowanego do młodych naukowców organizowanego na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Przyznane przez komisję konkursową środki pozwoliły na publikację monografii: P. Pietnoczka, *Partie polityczne w niepodległej Ukrainie 1991–2007*, Wyd. UWM, Olsztyn 2014, ss. 323, a także na przeprowadzenie kwerendy bibliotecznej w Ukrainie (7–14 wrzesień 2014 r.).

6. Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę lub sztukę.

Nagrody i wyróżnienia

Czterokrotnie otrzymałem nagrodę indywidualną Rektora Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie: Nagroda indywidualna Rektora UWM w Olsztynie III stopnia za osiągnięcia w dziedzinie organizacyjnej (2015); Nagroda indywidualna Rektora UWM w Olsztynie II stopnia za osiągnięcia w dziedzinie organizacyjnej (2017); Nagroda indywidualna Rektora UWM w Olsztynie III stopnia za osiągnięcia w dziedzinie dydaktycznej (2019); Nagroda indywidualna Rektora UWM w Olsztynie III stopnia za osiągnięcia w dziedzinie organizacyjnej (2022).

Otrzymałem również wyróżnienie przyznane przez Radę Uczelnianą Samorządu Studenckiego w Plebiscycie „Belfer 2012” organizowanym na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie.

Członkostwo w towarzystwach naukowych

Od 2017 r. jestem członkiem Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych, od 2019 r. członkiem komisji rewizyjnej Oddziału PTNP w Olsztynie.

Pełnione funkcje

Trzykrotnie byłem opiekunem roku na kierunku stosunki międzynarodowe studiów stacjonarnych pierwszego stopnia – w latach 2011–2014, 2016–2019 i 2019–2022, zaś od 2021 r. jestem opiekunem roku na kierunku politologia studiów stacjonarnych pierwszego stopnia.

W latach 2018–2020 pełniłem funkcję Opiekuna Studenckiego Koła Naukowego Stosunków Międzynarodowych „Inter Gentes” (2018).

Pełnię funkcję opiekuna nad studentami z Narodowego Uniwersytetu „Politechnika Lwowska” (od 2021 r.) oraz studentami z Narodowego Uniwersytetu „Akademia Ostrogska” (od 2022 r.) realizującymi studia na UWM w Olsztynie na kierunku politologia w ramach zawartych przez UWM umów w sprawie realizacji wspólnych studiów.

Kolejna grupa aktywności związana jest z pracą w zespołach i komisjach funkcjonujących na Wydziale Humanistycznym UWM w Olsztynie. Uczestniczyłem w pracach Wydziałowego Zespołu Rekrutacyjnego związanych z prowadzonym postępowaniem rekrutacyjnym na studia (2011), pełniłem funkcję przewodniczącego Kierunkowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia i Promocji – stosunki międzynarodowe (2014–2020), przewodniczyłem Wydziałowej Komisji Wyborczej Wydziału Humanistycznego UWM w Olsztynie (2015–2020). Byłem także członkiem Rady Wydziału Humanistycznego UWM w Olsztynie (2016–2019).

Decyzją Dziekana Wydziału Nauk Społecznych UWM w Olsztynie z dnia 31 maja 2022 r. zostałem powołany w skład komisji dokonującej weryfikacji efektów uczenia się na kierunku politologia osób ubiegających się o przyjęcie na studia w UWM w ramach przeniesienia z uczelni ukraińskich.

Decyzją Rektora UWM w Olsztynie z dnia 22 grudnia 2022 r. zostałem powołany w skład Rady Naukowej Dyscypliny Nauki o Polityce i Administracji na kadencję od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2026 r.

Działalność dydaktyczna

Aktywność dydaktyczna przejawiała się m.in. poprzez prowadzenie ćwiczeń i wykładów, przygotowywanie programów nauczania, pełnienie roli opiekuna dydaktycznego podczas wyjazdów studentów, uczestniczenie w przygotowywaniu i nowelizacji programów studiów.

Po uzyskaniu stopnia doktora prowadziłem zajęcia dydaktyczne dla studentów studiów licencjackich i magisterskich na kierunkach prowadzonych przez Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych UWM oraz Instytut Nauk Politycznych UWM. Łącznie na sześciu kierunkach, a mianowicie na stosunkach międzynarodowych (studia licencjackie i magisterskie), politologii (licencjackie i magisterskie), bezpieczeństwie narodowym (licencjackie i magisterskie), historii (licencjackie i magisterskie), wojskoznawstwie (licencjackie) oraz interdyscyplinarnych studiach strategicznych (magisterskie).

W przypadku studiów licencjackich prowadziłem m.in. następujące zajęcia: współczesne systemy polityczne – wykłady i ćwiczenia (kierunek – stosunki międzynarodowe, bezpieczeństwo narodowe); systemy polityczne współczesnego świata – wykłady i ćwiczenia (historia); nauka o państwie – wykłady (stosunki międzynarodowe); system polityczny Polski współczesnej – wykłady i ćwiczenia (politologia); integracja europejska – ćwiczenia (stosunki międzynarodowe); integracja europejska i instytucje europejskie – wykłady (historia); polityka bezpieczeństwa Unii Europejskiej – wykłady i ćwiczenia (bezpieczeństwo narodowe); organizacje międzynarodowe – ćwiczenia (stosunki międzynarodowe); seminarium licencjackie (stosunki międzynarodowe); Krym – pierwszy militarny akord wojny hybrydowej – wykłady (wojskoznawstwo).

Dla studentów studiów magisterskich prowadziłem m.in. następujące zajęcia: transformacja polityczno-ustrojowa państw b. ZSRR – wykłady (stosunki międzynarodowe); historia Ukrainy 1917–1991 – ćwiczenia (historia); problemy gospodarcze i polityczne Unii Europejskiej – wykłady i ćwiczenia (politologia); euroatlantyckie struktury bezpieczeństwa – wykłady i ćwiczenia (bezpieczeństwo narodowe); globalizacja i regionalizacja – wykłady (interdyscyplinarne studia strategiczne); strategiczne problemy współczesnego świata – wykłady i ćwiczenia (interdyscyplinarne studia strategiczne).

W celu zwiększenia zainteresowania studentów poszczególnymi problemami poruszonymi na prowadzonych przeze mnie zajęciach, inicjowałem oraz włączałem się w realizację szeregu inicjatyw o charakterze dydaktycznym – m.in. organizację debat, wykładów, quizów, wyjazdów studenckich (Bruksela, Strasburg, Warszawa, Praga, Lwów, Kaliningrad). W celu podniesienia kompetencji dydaktycznych zrealizowałem zagraniczny staż dydaktyczny w wiodącej jednostce naukowo-dydaktycznej w Ukrainie – w Katedrze Politologii Uniwersytetu Narodowego „Akademia Kijowsko-Mohylańska” w Kijowie. Prowadzone zajęcia są powiązane z zainteresowaniami naukowymi, zaś potwierdzeniem jakości prowadzonych zajęć mogą być oceny w ankietach wypełnianych przez studentów, jak również wyróżnienie w Plebiscycie „Belfer” organizowanym na UWM.

Dziewięciokrotnie pełniłem rolę opiekuna dydaktycznego i naukowo-dydaktycznego podczas wyjazdów ze studentami, m.in. do Kaliningradzkiej Dumy Obwodowej, Sejmu i Senatu RP, Konsulatu Generalnego RP we Lwowie, Parlamentu Europejskiego w Strasburgu oraz instytucji unijnych w Brukseli: 1) Opiekun dydaktyczny podczas wyjazdu studentów stosunków międzynarodowych do Kaliningradu – Kaliningradzkiej Dumy Obwodowej i Bałtyckiego Uniwersytetu Federalnego im. Immanuela Kanta (2012); 2) Opiekun dydaktyczny podczas wyjazdu studentów stosunków międzynarodowych do Strasburga, podczas którego studenci zapoznali się z mechanizmami funkcjonowania Parlamentu Europejskiego (2013); 3) Opiekun dydaktyczny podczas wyjazdu studentów stosunków międzynarodowych – członków Studenckiego Koła Naukowego Stosunków Międzynarodowych „Inter Gentes” – do instytucji unijnych w Brukseli (2013); 4) Opiekun dydaktyczny podczas wyjazdu studentów II roku stosunków międzynarodowych do Sejmu i Senatu RP, gdzie studenci zapoznali się m.in. z poszczególnymi etapami procesu legislacyjnego (2015); 5) Opiekun naukowo-dydaktyczny studentów historii podczas objazdu naukowo-dydaktycznego realizowanego w Ukrainie (Krzemieniec – Lwów, 2016); 6) Opiekun naukowo-dydaktyczny studentów historii podczas objazdu naukowo-dydaktycznego realizowanego w Ukrainie (Krzemieniec – Lwów, 2017); 7) Opiekun dydaktyczny podczas wyjazdu studentów stosunków międzynarodowych do Parlamentu Europejskiego w Strasburgu (2017). Studenci stosunków międzynarodowych UWM w Olsztynie jako jedyna grupa z Polski oraz jedna z nielicznych grup europejskich uczestniczyła w seminarium z udziałem laureatów Nagrody im. Sacharowa. Studenci zapoznali się również z mechanizmami funkcjonowania Parlamentu Europejskiego; 8) Opiekun naukowo-dydaktyczny studentów historii oraz stosunków międzynarodowych podczas objazdu naukowo-dydaktycznego realizowanego w Polsce i Czechach (Dolny Śląsk – Praga, 2018); 9) Opiekun naukowo-dydaktyczny studentów historii, stosunków międzynarodowych i wojskoznawstwa podczas objazdu naukowo-dydaktycznego realizowanego w maju 2019 r. w Ukrainie (Krzemieniec – Lwów, 2019). Podczas pobytu we Lwowie studenci stosunków międzynarodowych uczestniczyli w spotkaniu z Konsulem Generalnym RP, zapoznali się z działalnością Konsulatu Generalnego RP we Lwowie.

Uczestniczyłem w przygotowywaniu i nowelizacji programów studiów na kierunkach stosunki międzynarodowe oraz interdyscyplinarne studia strategiczne, a ponadto w pracach zespołów opracowujących dokumentację wspólnych studiów Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie i Narodowego Uniwersytetu „Politechnika Lwowska” oraz dokumentację wspólnych studiów UWM i Narodowego Uniwersytetu „Akademia Ostrogska”

na kierunku politologia: 1) Członek zespołu opracowującego nowy program studiów – specjalność wschodoznawstwo na drugim stopniu kierunku stosunki międzynarodowe (2014); 2) Członek zespołu nowelizującego program studiów na kierunku stosunki międzynarodowe – studia pierwszego stopnia (2016); 3) Członek zespołu opracowującego dokumentację dla tworzonego kierunku interdyscyplinarne studia strategiczne – studia drugiego stopnia (2017–2018); 4) Członek zespołu opracowującego program kształcenia wspólnych studiów Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie i Narodowego Uniwersytetu „Politechnika Lwowska”, studia pierwszego stopnia, kierunek studiów – politologia (2020); 5) Członek zespołu opracowującego dokumentację (umowa w sprawie realizacji wspólnych studiów, plan wspólnych studiów, program kształcenia) wspólnych studiów Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie i Narodowego Uniwersytetu „Akademia Ostrogska”, studia pierwszego stopnia, kierunek studiów – politologia (2022).

Działalność organizacyjna

Aktywność organizacyjna obejmuje m.in. uczestniczenie w organizacji sześciu konferencji i seminariów naukowych, w tym dwóch krajowych o charakterze międzynarodowym oraz dwóch zagranicznych. Ponadto w organizacji trzech wykładów zaproszonych gości, dwóch debat, jednego konkursu oraz pięciu wyjazdów studentów, z czego czterech o charakterze zagranicznym.

Uczestniczenie w organizacji konferencji i seminariów naukowych: Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Unia Europejska – Polska – Ukraina: współpraca społeczno-polityczna i gospodarcza” (Lwów–Brzuchowice, 19–20 kwietnia 2013); Międzynarodowa Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa „Mniejszość i większość. Relacje kulturowe na pograniczach” (Olsztyn, 17–18 września 2015); Ogólnopolska Konferencja Naukowa z udziałem gości zagranicznych „Dialog kultur czy zarzewie konfliktów – problematyka mniejszości narodowych w Europie” (Olsztyn, 21–22 marca 2016); Międzynarodowa Konferencja Naukowa „25 lat niepodległości Ukrainy – próba bilansu” (Olsztyn, 6–7 października 2016, przewodniczący komitetu organizacyjnego); Seminarium naukowe „Політичні партії і громадські рухи в перехідних суспільствах: політико-правовий та історико-правовий аспекти” (Kijów, 29 marca 2018); Seminarium Naukowe „Unia Europejska – mechanizmy funkcjonowania i perspektywy”, Olsztyn, 21 maja 2019 r.

Uczestnictwo w organizacji wykładów, debat, konkursów: 1) Wykład dra Pawła Kowala „Europejski wymiar stosunków polsko-ukraińskich po 1991 roku”, Olsztyn, 29 maja

2012 r.; 2) Wykład dra Volodymyra Biriukova z Instytutu Prawa i Psychologii Narodowej Akademii Spraw Wewnętrznych Ukrainy w Kijowie na temat „Rewolucja Godności na Ukrainie – przyczyny, przebieg, skutki”, Olsztyn, 12 marca 2014 r.; 3) Debata „Czy wybory parlamentarne w 2016 r. można uznać za pierwszą jaskółkę procesu demokratyzacji systemu politycznego Białorusi?”, Olsztyn, 15 grudnia 2016 r.; 4) Quiz wiedzy o Europie „Jeden z dziesięciu”, zorganizowany w ramach XIII Dni Humana, Olsztyn, 17 kwietnia 2019 r.; 5) Wykład dra Volodymyra Biriukova na temat „Przyczyny wojny rosyjsko-ukraińskiej”, Olsztyn, 12 maja 2022 r. (on-line).

Uczestniczenie w organizacji zagranicznych i krajowych wyjazdów studentów: współorganizowanie wyjazdu studentów stosunków międzynarodowych do Kaliningradu – Kaliningradzkiej Dumy Obwodowej i Bałtyckiego Uniwersytetu Federalnego im. Immanuela Kanta (2012); współorganizowanie wyjazdu studentów stosunków międzynarodowych do Parlamentu Europejskiego w Strasburgu (2013, 2017); współorganizowanie wyjazdu studentów stosunków międzynarodowych – członków Studenckiego Koła Naukowego Stosunków Międzynarodowych „Inter Gentes” – do instytucji unijnych w Brukseli (2013); zorganizowanie wyjazdu studentów drugiego roku stosunków międzynarodowych do Sejmu i Senatu RP (2015).

Działalność popularyzująca naukę

Wśród aktywności popularyzujących naukę należy wymienić wygłoszone wykłady i prelekcje; uczestnictwo w debatach, panelach dyskusyjnych oraz wystąpienia eksperckie w mediach.

Wygłoszone wykłady i prelekcje (łącznie 23), poświęcone były m.in. zagadnieniom z zakresu systemu politycznego Ukrainy, polityki zagranicznej Ukrainy, relacji ukraińsko-rosyjskich, stosunków ukraińsko-unijnych, sytuacji językowo-kulturowej w Ukrainie, Rosji i Białorusi, mniejszości ukraińskiej w Polsce, systemów politycznych wybranych państw świata.

W latach 2016–2020 wygłosiłem szereg prelekcji w ramach cyklu spotkań edukacyjnych Wydziału Humanistycznego UWM „Czwartki z humanistyką”, skierowanego do młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej, w których uczestniczyli uczniowie kilkudziesięciu szkół z województwa warmińsko-mazurskiego, mazowieckiego, pomorskiego.

Wygłosiłem także szereg wykładów na zaproszenie m.in. Stowarzyszenia Uniwersytetu III Wieku w Iławie, Warmińsko-Mazurskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w

Olsztynie, Stowarzyszenia Kultur Wschodniosłowiańskich im. Św. Cyryla i Metodego w Pasłęku, Związku Ukraińców w Polsce – Oddziału w Elblągu, Koła w Pasłęku oraz Koła w Giżycku, Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kętrzynie, Parafii Greckokatolickiej w Olsztynie, Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Morągu, Ośrodka Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie, Instytutu Kosmopolis Fundacja Nauki, Kultury i Edukacji w Olsztynie.

Wygłoszone wykłady: 1) *Mniejszość ukraińska na Warmii i Mazurach* wygłoszony dla Stowarzyszenia Uniwersytet III Wieku w Hawie, Hawa, 1 lutego 2012 r.; 2) *Wybory parlamentarne 2012 r. na Ukrainie*, wygłoszony w ramach seminarium naukowego, zorganizowanego przez Zakład Stosunków Międzynarodowych UWM, Olsztyn, 20 listopada 2012 r.; 3) *Zwycięzcy i przegrani w wyborach parlamentarnych na Ukrainie w 2014 roku*, wygłoszony w ramach spotkania naukowego zorganizowanego przez Studenckie Koło Naukowe Stosunków Międzynarodowych „Inter Gentes”, Olsztyn, 18 listopada 2014 r.; 4) *Od Pomarańczowej Rewolucji do Rewolucji Godności – sytuacja polityczna na Ukrainie w latach 2004–2014* wygłoszony dla Warmińsko-Mazurskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Olsztynie, Olsztyn, 26 listopada 2014 r.; 5) *Sytuacja językowo-kulturowa w krajach wschodniosłowiańskich* wygłoszony w ramach II Pasłęckiej Konferencji „Kultywowanie tradycji wschodniosłowiańskich” zorganizowanej przez Stowarzyszenie Kultur Wschodniosłowiańskich im. Św. Cyryla i Metodego w Pasłęku, Pasłek, 19 września 2015 r.; 6) *Суспільно-культурна ситуація в незалежній Україні* wygłoszony podczas warsztatów kulturalnych skierowanych do dzieci i młodzieży uczęszczającej na lekcje języka ukraińskiego na Elbląszczyźnie zorganizowanych przez Elbląski Oddział Związku Ukraińców w Polsce, Elbląg, 26 września 2015 r.; 7) *Od Euromajdanu do konfliktu rosyjsko-ukraińskiego* wygłoszony w ramach cyklu spotkań edukacyjnych skierowanego do uczniów szkół średnich, zorganizowanego przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Kętrzynie, Kętrzyn, 11 stycznia 2016 r.; 8) *Porewolucyjny Kijów* wygłoszony w ramach cyklu spotkań edukacyjnych Wydziału Humanistycznego „Czwartki z humanistyką” skierowanego do młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej, Olsztyn, 11 lutego 2016 r.; 9) *Sytuacja polityczna na Ukrainie* wygłoszony w ramach cyklu spotkań edukacyjnych Wydziału Humanistycznego „Czwartki z humanistyką”, Olsztyn, 11 lutego 2016 r.; 10) *Бід Револуції гідності до російсько-українського конфлікту* wygłoszony dla społeczności ukraińskiej w Olsztynie na zaproszenie Rady Parafialnej Parafii Greckokatolickiej w Olsztynie, Olsztyn, 14 lutego 2016 r.; 11) *Systemy polityczne wybranych państw* wygłoszony w ramach przedsięwzięcia Wydziału Humanistycznego „Zakuwanie na Humanie” skierowanego do maturzystów,

Olsztyn, 18 marca 2016 r.; 12) *Dążenia eurointegracyjne Ukrainy a relacje z Rosją* wygłoszony w ramach cyklu spotkań edukacyjnych Wydziału Humanistycznego „Czwartki z humanistyką”, Olsztyn, 8 czerwca 2017 r.; 13) *Mniejszość ukraińska na Warmii i Mazurach 70 lat po akcji „Wisła”* wygłoszony w ramach Pasłęckiej Uczty Kultur Wschodu zorganizowanej przez Parafię Greckokatolicką w Pasłęku, Związek Ukraińców w Polsce – Oddział w Elblągu i Koło w Pasłęku, Stowarzyszenie Kultur Wschodniosłowiańskich im. Cyryla i Metodego w Pasłęku oraz Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Pasłęk, 3 września 2017 r.; 14) *Dążenia eurointegracyjne Ukrainy a relacje z Rosją* wygłoszony w ramach cyklu spotkań edukacyjnych Wydziału Humanistycznego „Czwartki z humanistyką”, Olsztyn, 23 listopada 2017 r.; 15) *Eurointegracyjna droga Ukrainy dla uczniów Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Morągu*, Morąg, 28 listopada 2017 r.; 16) *Transformacja polityczno-ustrojowa Ukrainy* wygłoszony na zaproszenie Ośrodka Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie, Olsztyn, 19 kwietnia 2018 r.; 17) *Relacje rosyjsko-ukraińskie po 1991 roku*, wygłoszony w ramach cyklu spotkań edukacyjnych Wydziału Humanistycznego „Czwartki z humanistyką”, Olsztyn, 17 maja 2018 r.; 18) *Sytuacja językowo-kulturowa na Ukrainie* wygłoszony w ramach cyklu spotkań edukacyjnych Wydziału Humanistycznego „Czwartki z humanistyką”, Olsztyn, 17 stycznia 2019 r.; 19) *Polityka zagraniczna Ukrainy* wygłoszony w ramach cyklu spotkań edukacyjnych Wydziału Humanistycznego „Czwartki z humanistyką”, Olsztyn, 11 kwietnia 2019 r.; 20) *Fenomen Wołodymyra Zelenskigo – od roli prezydenta w serialu komediowym do Prezydenta Ukrainy* wygłoszony w ramach cyklu spotkań edukacyjnych Wydziału Humanistycznego „Czwartki z humanistyką”, Olsztyn, 24 października 2019 r.; 21) *Relacje ukraińsko-rosyjskie po 2014 roku* wygłoszony w ramach cyklu spotkań edukacyjnych Wydziału Humanistycznego „Czwartki z humanistyką”, Olsztyn, 20 lutego 2020 r.; 22) *Kultura regionalna: mniejszość ukraińska na Warmii i Mazurach*, wykład wygłoszony podczas polsko-ukraińskich warsztatów filmowych w ramach 7. edycji WAMA Film Festival, Olsztyn, 6 października 2020 r.; 23) *Agresja Rosji przeciwko Ukrainie – przyczyny i przebieg* – wykład wygłoszony na zaproszenie Związku Ukraińców w Polsce Zarząd Koła w Giżycku podczas „Święta 20-letniego partnerstwa Dubno – Ukraina Giżycko – Polska” oraz XXIII Dni Kultury Ukraińskiej, Giżycko, 25 czerwca 2022 r.

Uczestniczyłem w debatach, panelach dyskusyjnych poświęconych problematyce ukraińskiej, białoruskiej oraz unijnej na zaproszenie różnych instytucji – Centrum Wspierania Inicjatyw Międzynarodowych z siedzibą w Poznaniu i Instytutu Wschodniego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Centrum Badań Europy Wschodniej UWM, Koła

Naukowego Ekonomia Międzynarodowa Wydziału Nauk Ekonomicznych UWM, Związku Ukraińców w Polsce Zarząd Koła w Giżycku.

Udział w debatach, panelach dyskusyjnych: 1) Okrągły stół na temat sytuacji na Ukrainie „Od buntu do rewolucji – majdan na Ukrainie” zorganizowany przez Centrum Badań Europy Wschodniej UWM, Olsztyn, 4 marca 2014 r.; 2) Debata „Perspektywa – Ukraina”, udział na zaproszenie Centrum Wspierania Inicjatyw Międzynarodowych z siedzibą w Poznaniu i Instytutu Wschodniego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań, 25 listopada 2015 r.; 3) Debata „Czy wybory parlamentarne w 2016 r. można uznać za pierwszą jaskółkę procesu demokratyzacji systemu politycznego Białorusi? ”, SKNSM „Inter Gentes”, Olsztyn, 15 grudnia 2016 r.; 4) Debata „Przyszłość Unii Europejskiej” zorganizowana z okazji Dni Wydziału Nauk Ekonomicznych UWM, udział na zaproszenie Koła Naukowego Ekonomia Międzynarodowa, Olsztyn, 19 kwietnia 2017 r.; 5) Panel dyskusyjny „Ukraina w czasie wojny od 2014 roku – wsparcie miast partnerskich” zorganizowany w ramach „Święta 20-letniego partnerstwa Dubno – Ukraina Giżycko – Polska” oraz XXIII Dni Kultury Ukraińskiej, Giżycko, 25 czerwca 2022 r., uczestnictwo na zaproszenie Związku Ukraińców w Polsce Zarząd Koła w Giżycku.

Wystąpienia eksperckie w mediach związane były z bieżącymi wydarzeniami politycznymi zachodzącymi w Ukrainie, a dotyczącymi m.in. Euromajdanu, integracji europejskiej Ukrainy, relacji z Rosją, wyborów prezydenckich i parlamentarnych, agresji FR wobec Ukrainy i reakcji na nią społeczności międzynarodowej. W latach 2012–2022 udzieliłem łącznie kilkudziesięciu komentarzy i wywiadów, głównie dla TVP Olsztyn (w tym dla programu „Więści Ukraińskie”), ale również dla Radia Olsztyn, TVP INFO, TVP 2, Polskiego Radia Pik, ukraińskiej agencji informacyjnej Golos UA oraz New Eastern Europe.

7. Oprócz kwestii wymienionych w pkt. 1-6, wnioskodawca może podać inne informacje, ważne z jego punktu widzenia, dotyczące jego kariery zawodowej.

Pięciokrotnie uczestniczyłem w misjach obserwacyjnych wyborów prezydenckich i parlamentarnych w Ukrainie w charakterze obserwatora międzynarodowego – podczas wyborów prezydenckich w 2004 r. (dwukrotnie – podczas pierwszej i powtórzonej drugiej tury wyborów), przedterminowych wyborów parlamentarnych w 2007 r., wyborów parlamentarnych w 2012 r. oraz wyborów prezydenckich w 2019 roku.

W latach 2012–2016 uczestniczyłem w pracach Rady Programowej Polskiego Radia – Regionalnej Rozgłośni „Radio Olsztyn” S.A.

Paweł Pietnoczka

Załącznik 4

Wykaz osiągnięć naukowych albo artystycznych, stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny

**I. WYKAZ OSIĄGNIĘĆ NAUKOWYCH ALBO ARTYSTYCZNYCH,
O KTÓRYCH MOWA W ART. 219 UST. 1. PKT 2 USTAWY**

1. Monografia naukowa, zgodnie z art. 219 ust. 1. pkt 2a ustawy;

Pietnoczka P., *Ukraińskie partie polityczne wobec polityki zagranicznej Ukrainy (1991–2019)*, Wydawnictwo Naukowe FNCE, Poznań 2023, ss. 406. ISBN: 978-83-67372-97-8

Recenzenci wydawniczy: prof. dr hab. Walenty Baluk (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie), prof. dr hab. Wołodymyr Horbatenko (Narodowa Akademia Nauk Ukrainy, Kijów).

lub

2. Cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych, zgodnie z art. 219 ust. 1. pkt 2b ustawy;

Nie dotyczy

lub

3. Wykaz zrealizowanych oryginalnych osiągnięć projektowych, konstrukcyjnych, technologicznych lub artystycznych, zgodnie z art. 219 ust. 1. pkt 2c ustawy.

Nie dotyczy

II. WYKAZ AKTYWNOŚCI NAUKOWEJ ALBO ARTYSTYCZNEJ

1. Wykaz opublikowanych monografii naukowych (z zaznaczeniem pozycji niewymienionych w pkt I.1).

- 1) Pietnoczka P., *Ukraińskie partie polityczne wobec polityki zagranicznej Ukrainy (1991–2019)*, Wydawnictwo Naukowe FNCE, Poznań 2023, ss. 406, ISBN: 978-83-67372-97-8

Niewymienione w pkt I.1

- 2) Pietnoczka P., *Partie polityczne w niepodległej Ukrainie 1991–2007*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2014, ss. 324.

Recenzent wydawniczy: prof. dr hab. Walenty Baluk (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)

2. Wykaz opublikowanych rozdziałów w monografiach naukowych.

- 1) Pietnoczka P., *Rola i miejsce socjaldemokracji w życiu politycznym na Ukrainie*, w: *Współczesna socjaldemokracja europejska na przełomie XX i XXI wieku*, red. E. Olszewski, W. Ziętara, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2012, s. 161–181.

- 2) Pietnoczka P., *Ukraińska prawica wobec separatyzmu rusińskiego na Zakarpaciu*, w: *Lemkowie, Bojkowie, Rusini – historia, współczesność, kultura materialna i duchowa*, red. S. Dudra, B. Halczak, R. Drozd i in., tom IV, cz. 1, Wydawnictwo „Druk-Ar”, Słupsk – Zielona Góra 2012, s. 253–266.

- 3) Pietnoczka P., *Priorytety programowe partii agrarnych na Ukrainie*, w: *Partie i ruchy chłopskie i ludowe w Europie wobec problemów współczesności. Ziemia, rolnictwo, bezpieczeństwo*, red. J. Gmitruk, A. Indraszczyk, S. Stępka, Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego i Wydawnictwo Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, Warszawa 2012, s. 217–236.

- 4) Pietnoczka P., *Polityka zagraniczna Ukrainy w świetle dokumentów programowych ukraińskich partii politycznych*, w: *Ukraina–Polska–Unia Europejska. Ze studiów nad przekształceniami ustrojowymi na przełomie XX i XXI wieku*, red. H. Stroński, J. Gołota, O. Krasowski, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Львівський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України і Ostrołęckie Towarzystwo Naukowe im. Adama Chętnika, Lwów–Olsztyn–Ostrołęka 2014, s. 17–24.

- 5) Pietnoczka P., *Ukraińska scena polityczna w przededniu przedterminowych wyborów parlamentarnych 2014 r.*, w: *Solidarność a demokracja. 25 lat transformacji postkomunistycznej*, red. T. Ambroziak, A. Czwółek, S. Gajewski i in., Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2015, s. 154–174.
- 6) Pietnoczka P., *Priorytety programowe partii politycznych nurtu ekologicznego na Ukrainie*, w: *Ekologizm*, red. M. Marczevska-Rytko, D. Maj, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2016, s. 95–109.
- 7) Pietnoczka P., *Wybory parlamentarne w 2014 roku, w: Ukraina po (Euro)majdanie. Od autorytaryzmu do protodemokracji*, red. A. Stelmach, L. Hurska-Kowalczyk, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2016, s. 71–96.
- 8) Pietnoczka P., *Problematyka bezpieczeństwa w programach wyborczych kandydatów na urząd Prezydenta Ukrainy w 2014 r.*, w: *Problemy bezpieczeństwa Europy i Azji*, red. T. Ambroziak, A. Czwółek, S. Gajewski i in., Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2016, s. 113–127.
- 9) Pietnoczka P., *Zwycięzcy i przegrani wyborów samorządowych w 2015 roku na Ukrainie*, w: *Ukraina. Konflikt, transformacja, integracja*, red. K. Sygidus, O. Gorbach, D. M. Mościcka i in., Olsztyn–Lwów 2016, Wydawnictwo „Soroka”, s. 162–175.
- 10) Pietnoczka P., *Mniejszość i większość na pograniczu ukraińsko-rosyjskim*, w: *Mniejszość i większość. Relacje kulturowe na pograniczach*, red. P. Pietnoczka, M. Radoch, D. Szweda, Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2016, s. 207–217.
- 11) Pietnoczka P., *Wpływ pomarańczowej rewolucji na kształtowanie się systemu partyjnego Ukrainy*, w: *Ukraina. 25 lat na drodze niepodległości*, red. P. Pietnoczka, H. Stroński, Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2017, s. 145–164.
- 12) Pietnoczka P., *Scena polityczna Ukrainy po Euromajdanie*, w: *Ukraina – czas przemian po rewolucji godności*, red. A. Furier, Wydawnictwo FNCE, Poznań 2017, s. 376–403.
- 13) Pietnoczka P., *System polityczny i prawny Unii Europejskiej*, w: *Podstawowe kategorie nauk o polityce i administracji*, red. A. Żukowski, W. Modzelewski, M. Hartliński, Instytut Nauk Politycznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Olsztyn 2021, s. 541–550.

Referaty konferencyjne:

- 1) P. Pietnoczka, *Problemy z legalizacją wydobycia ukraińskiego bursztynu*, w: *Bursztyn jako przedmiot ochrony dziedzictwa kulturowego*, red. Janusz Hochleitner, PTTK oddział Ziemi Elbląskiej, Jantar 2011, s. 63–67.
- 2) П. Петночка, *Питання зовнішньої політики в програмних документах політичних партій України та Польщі*, w: *Політичні партії і громадські рухи в перехідних суспільствах: політико-правовий та історико-правовий аспекти*, red. І. Усенко, Т. Бондарук, П. Петночка, Інститут держави і права ім. В.М. Корецького Національної академії наук України, Київ 2018, s. 19–27.

3. Wykaz członkostwa w redakcjach naukowych monografii.

- 1) *Mniejszość i większość. Relacje kulturowe na pograniczach*, red. P. Pietnoczka, M. Radoch, D. Szweda, Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2016, ss. 273.
- 2) *Dialog kultur czy zarzewie konfliktów – problematyka mniejszości narodowych i etnicznych w Europie*, red. T. Gajownik, P. Pietnoczka, K. Sidorkiewicz, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2017, ss. 296.
- 3) *Ukraina. 25 lat na drodze niepodległości*, red. P. Pietnoczka, H. Stroński, Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2017, ss. 357.

Współredagowanie materiałów konferencyjnych:

- 1) *Політичні партії і громадські рухи в перехідних суспільствах: політико-правовий та історико-правовий аспекти. Матеріали міжнародного круглого столу (м. Київ, 29 березня 2018 року)*, red. І. Усенко, Т. Бондарук, П. Петночка, Інститут держави і права ім. В.М. Корецького Національної академії наук України, Київ 2018, ss. 64.

4. Wykaz opublikowanych artykułów w czasopiśmie naukowych (z zaznaczeniem pozycji niewymienionych w pkt I.2).

- 1) Pietnoczka P., *Partie agrarne na ukraińskiej scenie politycznej po 1991 roku*, „Przegląd Wschodnioeuropejski” 2013, nr 4, s. 203–221.
- 2) Pietnoczka P., *Wpływ ewolucji prawa wyborczego na zmiany zachodzące na scenie politycznej Ukrainy*, „Studia Prawnoustrojowe” 2013, nr 22, s. 69–80.
- 3) Pietnoczka P., *Elekcja parlamentarna 2012 roku na Ukrainie*, „Przegląd Wschodnioeuropejski” 2014, nr V/1, ss. 91–110.
- 4) Pietnoczka P., *Ukraińskie ugrupowania parlamentarne wobec konfliktu gruzińsko-osetyjsko-rosyjskiego z sierpnia 2008 roku*, „Przegląd Wschodnioeuropejski” 2015, nr VI/2, s. 129–141.
- 5) Pietnoczka P., *Bezpieczeństwo ekologiczne w programach ukraińskich partii agrarnych*, „Myśl Ludowa” 2015, nr 7, s. 77–89.
- 6) Pietnoczka P., *Proces konstytucyjny na Ukrainie w latach 2014–2016*, „Przegląd Wschodnioeuropejski” 2017, VIII/2, s. 145–157.
- 7) Pietnoczka P., *Ewolucja pozycji ustrojowej instytucji prezydenta na Ukrainie*, „Studia Politologiczne” 2018, nr 47, s. 220–238.
- 8) Pietnoczka P., *Finansowanie partii politycznych na Ukrainie w okresie niepodległości*, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, sectio K – Politologia” 2018, Vol. 25, No 1, s. 119–132.
- 9) Pietnoczka P., *Sytuacja językowa na Ukrainie w świetle powszechnego spisu ludności oraz badań socjologicznych*, „Sprawy Narodowościowe. Seria nowa”, 2018, nr 50, s. 1–14.
- 10) Pietnoczka P., *Eurowegetacyjna droga Ukrainy*, „Przegląd Wschodnioeuropejski” 2018, IX/1, s. 153–165.
- 11) Pietnoczka P., *Priorytety programowe kandydatów na urząd prezydenta Ukrainy w 2019 roku*, „Przegląd Wschodnioeuropejski” 2019, X/2, s. 193–202.
- 12) Pietnoczka P., *Próby reformy systemu wyborczego do Rady Najwyższej Ukrainy w okresie przypadającym po Euromajdanie*, „Środkowoeuropejskie Studia Polityczne”, 2019, nr 1, s. 73–94.
- 13) Pietnoczka P., *Instytucja referendum ogólnokrajowego na Ukrainie – aspekt normatywny*, „Przegląd Politologiczny” 2020, nr 1, s. 103–118.
- 14) Pietnoczka P., *Polityka zagraniczna i bezpieczeństwo w programach wyborczych partii politycznych podczas kampanii parlamentarnej 2019 roku na Ukrainie*, „Przegląd Wschodnioeuropejski” 2021, XII/1, s. 125–136.

15) Pietnoczka P., *The issue of security in the elections programmes of candidates for the office of President of Ukraine in 2019*, „Przegląd Wschodnioeuropejski” 2023, XIV/1, s. 73–85.

5. Wykaz osiągnięć projektowych, konstrukcyjnych, technologicznych (z zaznaczeniem pozycji niewymienionych w pkt I.3).

Nie dotyczy

6. Wykaz publicznych realizacji dzieł artystycznych (z zaznaczeniem pozycji niewymienionych w pkt I.3).

Nie dotyczy

7. Wykaz wystąpień na krajowych lub międzynarodowych konferencjach naukowych lub artystycznych, z wyszczególnieniem przedstawionych wykładów na zaproszenie i wykładów plenarnych.

Konferencje krajowe:

1) Pietnoczka P., *Scena polityczna Ukrainy w przeddzień wyborów parlamentarnych 2012 roku*, II Ogólnopolski Kongres Politologii „Polska i Europa wobec wyzwań współczesnego świata”, Komitet Nauk Politycznych Polskiej Akademii Nauk, Polskie Towarzystwo Nauk Politycznych, Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań 19–21 września 2012 r.

2) Pietnoczka P., *Gambit po ukraińsku – wybory parlamentarne 2012 r. na Ukrainie*, Seminarium naukowe „Sprawdzian na demokrację. Kampanie wyborcze w Europie Wschodniej w 2012 roku”, Centrum Badań Europy Wschodniej UWM, Olsztyn 20 listopada 2012 r.

3) Pietnoczka P., *Koalicje wyborcze w elekcjach parlamentarnych na Ukrainie*, I Ogólnopolska Konferencja o Systemach Politycznych i Partyjnych – Polska, Europa, Świat „Między teorią a praktyką funkcjonowania systemów politycznych i partyjnych”, Instytut Politologii Uniwersytetu Gdańskiego, Międzywydziałowe Koło Naukowe „Politicus”, Gdańsk 13 marca 2015 r.

- 4) Pietnoczka P., *Bezpieczeństwo ekologiczne w programach ukraińskich partii agrarnych*, Konferencja „Partie i ruchy chłopskie i ludowe w Europie i na świecie wobec problemów współczesności”, Wydział Nauk Społecznych SGGW w Warszawie, Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego, Instytut Nauk Społecznych i Bezpieczeństwa UPH w Siedlcach, Warszawa 20 marca 2015 r.
- 5) Pietnoczka P., *Nieprawidłowości wyborcze – casus Ukrainy*, Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Przestępstwa i nieprawidłowości wyborcze”, Studenckie Koło Naukowe Miłośników Społeczeństw i Kultury Antyku „ROMANITAS”, Katedra Powszechnej Historii Państwa i Prawa i Prawa Rzymskiego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Olsztyn 12 maja 2015 r.
- 6) Pietnoczka P., *Partie polityczne nurtu ekologicznego na Ukrainie*, Ogólnopolska Konferencja Naukowa z udziałem gości zagranicznych „Ekologizm”, Zakład Ruchów Politycznych Wydziału Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Lublin 13–14 maja 2015 r.
- 7) Pietnoczka P., *Problematyka bezpieczeństwa w kampanii prezydenckiej i parlamentarnej 2014 r. na Ukrainie*, III Ogólnopolski Kongres Politologii „Odsłony Polityki”, Wydział Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Polskie Towarzystwo Nauk Politycznych, Komitet Nauk Politycznych Polskiej Akademii Nauk, Kraków 22–24 września 2015 r.
- 8) Pietnoczka P., *Zmiany w strukturze narodowościowej Ukrainy XX i XXI wieku*, Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Dialog kultur czy zarzewie konfliktów – problematyka mniejszości narodowych w Europie”, Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych UWM w Olsztynie, Studenckie Koło Naukowe Stosunków Międzynarodowych „Inter Gentes”, Olsztyn 21–22 marca 2016 r.
- 9) Pietnoczka P., *Falszerstwa wyborcze podczas wyborów parlamentarnych 2012 r. na Ukrainie*, Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Wybory i prawo wyborcze. Zagadnienia teorii i praktyki”, Zakład Systemów Politycznych Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Państwowa Komisja Wyborcza, Krajowe Biuro Wyborcze, Okręgowa Izba Radców Prawnych w Poznaniu, Poznań 25–26 października 2017 r.
- 10) Pietnoczka P., *Zmiana ordynacji wyborczej kluczem do sukcesu obozu rządzącego podczas wyborów parlamentarnych w 2012 roku na Ukrainie*, IV Ogólnopolski Kongres Politologii „Państwo w czasach zmiany”, Wydział Politologii Uniwersytetu

Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Polskie Towarzystwo Nauk Politycznych, Komitet Nauk Politycznych Polskiej Akademii Nauk, Lublin 18–20 września 2018 r.

- 11) Pietnoczka P., *Relacje ukraińsko-unijne – doświadczenia i perspektywy*, Seminarium Naukowe „Unia Europejska – mechanizmy funkcjonowania i perspektywy”, Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych UWM w Olsztynie, Studenckie Koło Naukowe Stosunków Międzynarodowych „Inter Gentes”, Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej w Olsztynie, Punkt Informacji Europejskiej Europe Direct – Olsztyn, Olsztyn 21 maja 2019 r.

Konferencje międzynarodowe:

- 1) Pietnoczka P., *Rola i miejsce socjaldemokracji w życiu politycznym Ukrainy*, Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Współczesna socjaldemokracja europejska na przełomie XX/XXI wieku”, Zakład Ruchów Politycznych Wydziału Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Stowarzyszenie Lubelszczyzna w Europie; Lublin, 22–23 września 2010 r. (na zaproszenie).
- 2) Pietnoczka P., *Ukraińska prawica wobec separatyzmu rusińskiego na Zakarpaciu*, Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Łemkowie, Bojkowie, Huculi, Rusini – historia, współczesność, kultura materialna i duchowa”, Akademia Pomorska w Słupsku, Instytut Politologii Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz Ukraińskie Towarzystwo Historyczne w Polsce, Słupsk 23–25 września 2011 r.
- 3) Pietnoczka P., *Priorytety programowe partii agrarnych na Ukrainie*, Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Partie i ruchy chłopskie i ludowe w Europie i na świecie wobec problemów współczesności”, Wydział Humanistyczny SGGW w Warszawie i Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego, Warszawa 17–18 listopada 2011 r.
- 4) Pietnoczka P., *Зовнішня політика України у програмних документах українських політичних партій*, Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Unia Europejska – Polska – Ukraina: współpraca społeczno-polityczna i gospodarcza”, Lwowski Regionalny Instytut Administracji Państwowej Narodowej Akademii Administracji Państwowej przy Prezydencie Ukrainy, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i Wyższa Szkoła

Bezpieczeństwa i Ochrony im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, Lwów–Brzuchowice
19–20 kwietnia 2013 r.

- 5) Pietnoczka P., *Ukraińska scena polityczna w przededniu przedterminowych wyborów parlamentarnych 2014 roku*, III Międzynarodowa Konferencja Wschodnioznawcza „Solidarność a demokracja. 25 lat transformacji postkomunistycznej”, Wydział Politologii i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Toruń 21–22 października 2014 r.
- 6) Pietnoczka P., *Wpływ Pomarańczowej Rewolucji na kształtowanie się systemu partyjnego Ukrainy*, Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Kolorowe rewolucje w perspektywie minionej dekady. Wielowymiarowość tranzycji systemowej na obszarze postradzieckim”, Katedra Europy Wschodniej Wydziału Politologii i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Toruń 27 czerwca 2014 r.
- 7) Pietnoczka P., *Культ Тараса Шевченка в культурно-освітньому житті українців у Польщі*, Міжнародний науковий симпозіум, присвячений 200-річчю з дня народження Тараса Шевченка та 205-ій річниці з дня народження Юліуша Словацького „Пророки у своїй Вітчизні – Тарас Шевченко та Юліуш Словацький”, Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка, Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Тернопільська обласна рада і Департамент освіти і науки Тернопільської ОДА, Обласний літературно-меморіальний музей Юліуша Словацького, Krzemieniec 4–6 września 2014 r.
- 8) Pietnoczka P., *Mniejszość i większość na pograniczu ukraińsko-rosyjskim*, Międzynarodowa Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa „Mniejszość i większość. Relacje kulturowe na pograniczach”, Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Interdyscyplinarne Koło Doktoranckie „Pogranicza”, Fundacja Ass, Interaktywne Muzeum Państwa Krzyżackiego w Działdowie, Muzeum Zamkowe w Malborku, Ośrodek Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego, Olsztyn 17–18 września 2015 r.
- 9) Pietnoczka P., *Partie polityczne Ukrainy wobec konfliktu rosyjsko-ukraińskiego*, IV Międzynarodowa Konferencja Wschodnioznawcza „Problemy bezpieczeństwa Europy i Azji”, Wydział Politologii i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu

Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Toruń 22–23 października 2015 r.

- 10) Pietnoczka P., *Zmiany na scenie politycznej Ukrainy w latach 2014–2015*, Konferencja Naukowa „Kierunek – Ukraina 2.0”, Instytut Wschodni Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Centrum Wspierania Inicjatyw Międzynarodowych, Poznań 26 listopada 2015 r. (na zaproszenie).
- 11) Pietnoczka P., *Zwycięzcy i przegrani wyborów samorządowych w 2015 r. na Ukrainie*, I Polsko-Ukraińskie Forum Naukowe „Współczesna Ukraina. Konflikt – transformacja – integracja”, Instytut Nauk Politycznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Instytut Humanistyki i Nauk Społecznych Państwowego Uniwersytetu „Lwowska Politechnika”, Olsztyn 18–19 grudnia 2015 r.
- 12) Pietnoczka P., *Українська нацменшина у Польщі – чисельність, діяльність та національна тожсамість*, II Polsko-Ukraińskie Forum Naukowe „Integracja europejska a tożsamość narodowa: wymiar instytucjonalny i wartości”, Instytut Humanistyki i Nauk Społecznych Państwowego Uniwersytetu „Politechnika Lwowska”, Instytut Nauk Politycznych UWM w Olsztynie, Lwów 12–13 maja 2016 r.
- 13) Pietnoczka P., *Sytuacja językowo-kulturowa na Ukrainie*, XVIII Międzynarodowa Konferencja Sławistyczna „Polsko-wschodniosłowiańskie kontakty językowe, literackie, kulturowe”, Instytut Słowiańszczyzny Wschodniej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Olsztyn 23–24 czerwca 2016 r.
- 14) Pietnoczka P., *Sukcesy i niepowodzenia ćwierćwiecza transformacji systemu politycznego Ukrainy*, Międzynarodowa Konferencja Naukowa „25 lat niepodległości Ukrainy – próba bilansu”, Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Instytut Państwa i Prawa im. W. M. Koreckiego Narodowej Akademii Nauk Ukrainy, Olsztyn 6–7 października 2016 r.
- 15) Pietnoczka P., *Stanowisko ukraińskich partii politycznych wobec przystąpienia Ukrainy do Unii Europejskiej*, V Międzynarodowa Konferencja Wschodnioznawcza *Rosja wobec „bliskiej zagranicy” a UE*, Wydział Politologii i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Toruń 19–20 października 2016 r.
- 16) Pietnoczka P., *Pozycja ustrojowa Prezydenta Ukrainy w okresie niepodległości*, III Polsko-Ukraińskie Forum Naukowe *25 lat «Traktatu między Rzeczpospolitą Polską*

- a Ukrainą o dobrym sąsiedztwie, przyjaznych stosunkach i współpracy» – próba bilansu*, Instytut Nauk Politycznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Instytut Nauk Humanistycznych i Społecznych Uniwersytetu Narodowego „Lwowska Politechnika”, Olsztyn 11–12 maja 2017 r.
- 17) Pietnoczka P., *Українська національна меншина в Польщі. 70 років після операції „Вісла”*, Міжнародна naukowa konferencja „Міграції в історії і етнічних процесах”, Ministerstwo Edukacji i Nauki Ukrainy, Odeski Narodowy Uniwersytet im. I. I. Mecznikowa, Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Odessie, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Archiwum Państwowe Obwodu Odeskiego, Izmailski Państwowy Uniwersytet Humanistyczny, Zespół Historyczno-Etnograficzny „Furmuszyka-Nowa”, Odessa 3–7 lipca 2017 r.
- 18) Pietnoczka P., *Питання безпеки в програмних документах українських політичних партій*, Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Transformacja bezpieczeństwa międzynarodowego: uwarunkowania, zagrożenia i wyzwania”, Wydział Stosunków Międzynarodowych Lwowskiego Państwowego Uniwersytetu im. Iwana Franki, Centrum Bezpieczeństwa Międzynarodowego i Partnerstwa, Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Instytut Stosunków Międzynarodowych i Politologii Państwowej Wyższej Szkoły Wschodnioeuropejskiej w Przemyślu, Polskie Towarzystwo Studiów Międzynarodowych, Lwów 22–23 marca 2018 r.
- 19) Pietnoczka P., *Питання зовнішньої політики в програмних документах парламентських політичних партій України та Польщі*, Круглий стіл „Політичні партії і громадські рухи в перехідних суспільствах: політико-правовий та історико-правовий аспект”, Національна академія наук України, Інститут держави і права ім. В. М. Корецького, Інститут історії та міжнародних відносин УВМ в Ольштині, Kijów 29 marca 2018 r.
- 20) Pietnoczka P., *Integracja europejska jako jeden z zasadniczych celów polityki zagranicznej Ukrainy*, V Polsko-Ukraińskie Forum Naukowe „Uwarunkowania sąsiedztwa RP i Ukrainy: przewyciężenie trudności we wzajemnych relacjach”, Instytut Nauk Politycznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Instytut Nauk Humanistycznych i Społecznych Uniwersytetu Narodowego „Lwowska Politechnika”, Olsztyn 23–24 maja 2019 r.

- 21) Pietnoczka P., *Польсько-українські відносини в контексті вчення Івана Павла II та ініціатив, що вживаються для діалогу та примирення*, Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Jan Paweł II w procesie dialogu i pojednania polsko-ukraińskiego”, Katedra Aksjologicznych Podstaw Edukacji WNS UWM w Olsztynie, Papieski Instytut Studiów Kościelnych (Rzym), Międzynarodowe Centrum Dialogu Międzykulturowego i Międzyreligijnego UKSW, Rzym 9–10 października 2019 r.
- 22) Pietnoczka P., *Співробітництво Вармінсько-Мазурського університету в Ольштині та Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка: здобутки та перспективи*, Міжнародна наукова конференція „Місто Кременець у культурно-освітньому просторі центрально-східної Європи”, Міністерство освіти і науки України, Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, Житомирський державний університет ім. Івана Франка, Тернопільська обласна рада, Управління освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації, Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка, Вармінсько-Мазурський університет в Ольштині, Остролеське наукове товариство ім. Адама Хентніка, Люблінський політехнічний інститут, Krzemieniec 16 października 2019 r.
- 23) Pietnoczka P., *Ставлення українського суспільства стосовно європейської інтеграції України*, VI Українсько-польський науковий форум „Східна політика Європейського союзу: здобутки, виклики та перспективи”, Інститут гуманітарних і соціальних наук Національного університету „Львівська політехніка”, Інститут політичних наук Вармінсько-Мазурського університету в Ольштині, Lwów 27–28 marca 2021 r., on-line.
- 24) Pietnoczka P., *Національні та етнічні меншини у Польщі: правове регулювання*, Seminarium naukowe „Національно-етнічне питання: досвід державно-правових рішень”, Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України, Kijów 28 września 2021 r. (na zaproszenie).
- 25) Pietnoczka P., *Ukraina na drodze integracji z Unią Europejską*, VII Polsko-Ukraińskie Forum Naukowe „Polska i Ukraina we współczesnej Europie – dialog międzykulturowy – rola mniejszości narodowych – wyzwania i zagrożenia”, Instytut Nauk Politycznych UWM w Olsztynie, Instytut Nauk Humanistycznych i Społecznych Uniwersytetu Narodowego „Lwowska Politechnika”, Olsztyn–Lwów 19–20 maja 2022 r., on-line.

- 26) Pietnoczka P., *Реформи виборчої системи до Верховної Ради України в період незалежності*, Міжнародна наукова конференція „Трансформація законодавства України в сучасних умовах”, Інститут держави і права ім. В. М. Корсецького Національної академії наук України, Кіjów 23 маја 2023 р., on-line. (na zaproszenie).
- 27) Pietnoczka P., *Зміни громадської думки України щодо європейської та євроатлантичної інтеграції в контексті російської агресії*, Міжнародна наукова конференція „Юридична наука в умовах протидії іноземній військовій агресії: історія та сучасність”, Кіjów 30 czerwca 2023 р., on-line. (na zaproszenie).
8. Wykaz udziału w komitetach organizacyjnych i naukowych konferencji krajowych lub międzynarodowych, z podaniem pełnionej funkcji.
- 1) Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Unia Europejska – Polska – Ukraina: współpraca społeczno-polityczna i gospodarcza”, Lwowski Regionalny Instytut Administracji Państwowej Narodowej Akademii Administracji Państwowej przy Prezydencie Ukrainy, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa i Ochrony im. Marszałka Józefa Piłsudskiego; Lwów–Brzuchowice 19–20 kwietnia 2013 r. – członkostwo w Komitecie organizacyjnym;
 - 2) II Ogólnopolska Konferencja Studencko-Doktorancka „Dialog kultur czy zarzewie konfliktów – problematyka mniejszości narodowych w Europie”, Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych UWM, Studenckie Koło Naukowe Stosunków Międzynarodowych „Inter Gentes”, Olsztyn, 17 marca 2014 r. – członkostwo w Komitecie naukowym;
 - 3) III Ogólnopolska Konferencja Studencko-Doktorancka "Dialog kultur czy zarzewie konfliktów – problematyka mniejszości narodowych w Europie”, Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych UWM, Studenckie Koło Naukowe Stosunków Międzynarodowych „Inter Gentes”, Olsztyn, 23 marca 2015 r. – członkostwo w Komitecie naukowym;
 - 4) Międzynarodowa Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa „Mniejszość i większość. Relacje kulturowe na pograniczach”, Wydział Humanistyczny UWM, Interdyscyplinarne Koło Doktoranckie „Pogranicza”, Fundacja ASS, Interaktywne Muzeum Państwa Krzyżackiego w Działdowie, Muzeum Zamkowe w Malborku,

Ośrodek Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego, Olsztyn 17–18 września 2015 r. – członek komitetu organizacyjnego;

- 5) Międzynarodowa Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa „Drugi język – druga kultura, historia, świadomość. Nowe możliwości czy zagrożenia?”, Wydział Humanistyczny UWM, Studenckie Koło Naukowe Miłośników Historii i Krajów Anglojęzycznych, Interdyscyplinarne Koło Doktoranckie „Pogranicza”, Studenckie Koło Archiwistów, Studenckie Koło Naukowe Młodych Germanistów, Naukowe Koło Teatralne „Salve Verbum”, Olsztyn, 28–29 września 2015 r. – członkostwo w Komitecie naukowym;
- 6) Ogólnopolska Konferencja Naukowa z udziałem gości zagranicznych „Dialog kultur czy zarzewie konfliktów – problematyka mniejszości narodowych w Europie”, Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych UWM, Studenckie Koło Naukowe Stosunków Międzynarodowych „Inter Gentes”, Olsztyn 21–22 marca 2016 r. – członek komitetu organizacyjnego;
- 7) Międzynarodowa Konferencja Naukowa „25 lat niepodległości Ukrainy – próba bilansu”, Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych UWM w Olsztynie, Instytut Państwa i Prawa im. W. M. Koreckiego Narodowej Akademii Nauk Ukrainy, Olsztyn 6–7 października 2016 r. – przewodniczący komitetu organizacyjnego i członek komitetu naukowego;
- 8) Międzynarodowe Seminarium Naukowe „Політичні партії і громадські рухи в перехідних суспільствах: політико-правовий та історико-правовий аспекти”, Instytut Państwa i Prawa im. W. M. Koreckiego Narodowej Akademii Nauk Ukrainy, Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych UWM, Kijów, 29 marca 2018 r. – członek komitetu organizacyjnego;
- 9) Seminarium Naukowe „Unia Europejska – mechanizmy funkcjonowania i perspektywy”, Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych UWM, Studenckie Koło Naukowe Stosunków Międzynarodowych „Inter Gentes”, Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej w Olsztynie, Punkt Informacji Europejskiej Europe Direct – Olsztyn, Olsztyn, 21 maja 2019 r. – przewodniczący komitetu organizacyjnego.
9. Wykaz uczestnictwa w pracach zespołów badawczych realizujących projekty finansowane w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych, z podziałem na projekty zrealizowane i będące w toku realizacji, oraz z uwzględnieniem informacji o pełnionej funkcji w ramach prac zespołów.

Nie dotyczy

10. Wykaz członkostwa w międzynarodowych lub krajowych organizacjach i towarzystwach naukowych wraz z informacją o pełnionych funkcjach.

Polskie Towarzystwo Nauk Politycznych (od 2017 r.), członek komisji rewizyjnej Oddziału PTNP w Olsztynie (od 2019 r.)

11. Wykaz staży w instytucjach naukowych lub artystycznych, w tym zagranicznych, z podaniem miejsca, terminu, czasu trwania stażu i jego charakteru.

- 1) Staż dydaktyczny w Katedrze Politologii Uniwersytetu Narodowego „Akademia Kijowsko-Mohylańska”, Kijów 27.03.2014 – 16.04.2014 (3 tygodnie). Staż został zrealizowany w ramach projektu *Wzmocnienie potencjału dydaktycznego UWM w Olsztynie* finansowanego ze środków Unii Europejskiej. Realizacja stażu pozwoliła na zwiększenie kwalifikacji w zakresie kompetencji dydaktycznych, ale dodatkowo także na przeprowadzenie konsultacji naukowych z pracownikami naukowo-dydaktycznymi Katedry Politologii NaUKMA oraz realizację kwerendy badawczej w Bibliotece Naukowej Uniwersytetu Narodowego „Akademia Kijowsko-Mohylańska” oraz Narodowej Parlamentarnej Bibliotece Ukrainy (obecnie Biblioteka Narodowa Ukrainy im. Jarosława Mądrego).
- 2) Staż naukowy w Katedrze Politologii Uniwersytetu Narodowego „Akademia Kijowsko-Mohylańska”, Kijów 25.03–06.04.2018 (2 tygodnie). Realizacja stażu pozwoliła na przeprowadzenie konsultacji naukowych z pracownikami naukowo-dydaktycznymi Katedry Politologii NaUKMA, pracownikami naukowymi Instytutu Państwa i Prawa im. W. M. Koreckiego Narodowej Akademii Nauk Ukrainy, z dyrektorem Ukraińskiego Centrum Zarządzania Politycznego prof. dr hab. Jurijem Szajhorodskim, a także na przeprowadzenie kwerendy w Centralnym Państwowym Archiwum Organizacji Społecznych Ukrainy, Bibliotece Naukowej Uniwersytetu Narodowego „Akademia Kijowsko-Mohylańska” oraz Bibliotece Narodowej Ukrainy im. Jarosława Mądrego. Realizacja stażu pozwoliła m.in. na kontynuowanie pracy nad monografią poświęconą stanowisku ukraińskich partii politycznych wobec polityki zagranicznej Ukrainy w okresie niepodległości, na nawiązanie nowych kontaktów

naukowych oraz rozwój już wcześniej nawiązanej współpracy, w tym z Instytutem Państwa i Prawa im. W. M. Koreckiego NAN Ukrainy, czego przejawem było współorganizowanie i uczestnictwo w seminarium naukowym *Політичні партії і громадські рухи в перехідних суспільствах: політико-правовий та історико-правовий аспект*, które odbyło się 29 marca 2018 r. w Kijowie. Wygłoszony referat: *Питання зовнішньої політики в програмних документах парламентських політичних партій України та Польщі*.

- 3) Staż naukowy w Instytucie Badań Politycznych i Etnonarodowych im. I. F. Kurasa Narodowej Akademii Nauk Ukrainy, Kijów 18 sierpnia – 29 września 2021 r. (1,5 miesiąca). Staż został zrealizowany w ramach działania naukowego *Українські партії політичне wobec політики заграничної України в okresie niepodległości*, finansowanego ze środków Narodowego Centrum Nauki w ramach konkursu MINIATURA 3. Realizacja stażu umożliwiła przeprowadzenie konsultacji naukowych z pracownikami naukowymi Instytutu Badań Politycznych i Etnonarodowych im. I. F. Kurasa NAN Ukrainy oraz pracownikami naukowymi Instytutu Państwa i Prawa im. W. M. Koreckiego NAN Ukrainy, a także na pracę z dokumentami znajdującymi się w zbiorach kijowskich archiwów i bibliotek, m.in. Centralnego Państwowego Archiwum Organizacji Społecznych Ukrainy, Narodowej Biblioteki Ukrainy im. W. I. Wernadskiego, Narodowej Biblioteki Ukrainy im. Jarosława Mądrego oraz Naukowej Biblioteki Instytutu Badań Politycznych i Etnonarodowych im. I. F. Kurasa NAN Ukrainy. W centrum zainteresowania badawczego znalazły się dokumenty określające stanowisko ukraińskich partii politycznych wobec polityki zagranicznej Ukrainy w okresie niepodległości. Uwaga została zwrócona także na opracowania poświęcone polityce zagranicznej Ukrainy oraz ukraińskim partiom politycznym. Realizacja stażu pozwoliła również na pozyskanie szeregu dokumentów z Departamentu Notariatu i Państwowej Rejestracji Ministerstwa Sprawiedliwości Ukrainy, a także na rozwijanie nawiązanych już wcześniej kontaktów naukowych, w tym z Instytutem Państwa i Prawa im. W. M. Koreckiego NAN Ukrainy, na zaproszenie którego w dniu 28 września 2021 r. uczestniczyłem w seminarium naukowym *Національно-етнічне питання: досвід державно-правових рішень* i wygłosiłem referat na temat: *Національні та етнічні меншини у Польщі: правове регулювання*.

12. Wykaz członkostwa w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism wraz z informacją o pełnionych funkcjach (np. redaktora naczelnego, przewodniczącego rady naukowej, itp.).

Członek zespołu redakcyjnego czasopisma „Copernicus Political and Legal Studies”, powołany na 3-letnią kadencję, przypadającą na lata 2022–2024. Wydawca: Wydawnictwo Adam Marszałek.

13. Wykaz recenzowanych prac naukowych lub artystycznych, w szczególności publikowanych w czasopismach międzynarodowych.

Recenzja artykułów zgłoszonych do czasopism naukowych:

- 1) „Jagielloński Przegląd Bezpieczeństwa” (maj 2017 r.),
- 2) „Europa Orientalia. Studia z Dziejów Europy Wschodniej i Państw Bałtyckich” (czerwiec 2018 r.),
- 3) „Media – Kultura – Komunikacja Społeczna” (kwiecień 2021 r.),
- 4) „Nowa Polityka Wschodnia” (wrzesień 2021 r.).
- 5) „Nowa Polityka Wschodnia” (październik 2022 r.).

14. Wykaz uczestnictwa w programach europejskich lub innych programach międzynarodowych.

- 1) „Wzmocnienie potencjału dydaktycznego UWM w Olsztynie” – projekt realizowany w latach 2010–2015 i finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. W ramach projektu został zrealizowany staż dydaktyczny w Katedrze Politologii Uniwersytetu Narodowego „Akademia Kijowsko-Mohylańska” (Kijów 27.03.2014 – 16.04.2014), który pozwolił dodatkowo na przeprowadzenie konsultacji naukowych oraz zrealizowanie kwerendy bibliotecznej.
- 2) „25 lat niepodległości Ukrainy – próba bilansu” – projekt, którego byłem inicjatorem został zrealizowany w latach 2016–2017 w ramach współpracy z Instytutem Państwa i Prawa im. W. M. Koreckiego Narodowej Akademii Nauk Ukrainy. Cel projektu: podjęcie próby oceny procesów politycznych, społecznych i gospodarczych zachodzących w Ukrainie w okresie ćwierćwiecza niepodległości. Wyniki badań

prorowadzonych przez politologów, prawników, historyków i ekonomistów z ośrodków akademickich Polski (Białystok, Kraków, Olsztyn, Poznań, Toruń), Ukrainy (Kijów, Lwów, Tarnopol) oraz Słowacji (Bratysława) zostały zaprezentowane podczas Międzynarodowej Konferencji Naukowej „25 lat niepodległości Ukrainy – próba bilansu”, która odbyła się w dniach 6–7 października 2016 roku w Olsztynie oraz w wydanej rok później monografii wieloautorskiej: *Ukraina. 25 lat na drodze niepodległości*, red. P. Pietnoczka, H. Stroński, Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2017.

- 3) Projekt „Політичні партії і громадські рухи в перехідних суспільствах: політико-правовий та історико-правовий аспекти”, w realizacji którego uczestniczyłem w 2018 r. na zaproszenie Instytutu Państwa i Prawa im. W. M. Koreckiego Narodowej Akademii Nauk Ukrainy. Wyniki prowadzonych badań zostały początkowo zaprezentowane podczas seminarium naukowego w Instytucie Państwa i Prawa im. W. M. Koreckiego NAN Ukrainy w Kijowie w dniu 29 marca 2018 roku, podczas którego wygłosiłem referat na temat: *Питання зовнішньої політики в програмних документах парламентських політичних партій України та Польщі*. Następnie zaś ukazały się we współredagowanych materiałach konferencyjnych *Політичні партії і громадські рухи в перехідних суспільствах: політико-правовий та історико-правовий аспекти*, red. I. Усенко, Т. Бондарук, П. Петночка, Інститут держави і права ім. В.М. Корецького Національної академії наук України, Київ 2018.
- 4) Obecnie (2023 r.) uczestniczę w realizacji międzynarodowego projektu badawczego pod kierownictwem dra hab. Macieja Hartlińskiego, prof. UWM, pt. „Political Leadership in Central and Eastern Europe after 1990. Democratization – Political parties – Elections”. W realizacji projektu uczestniczy 18 naukowców z 13 państw. Wspólnie z Oksaną Kukuruz z Narodowej Akademii Nauk Ukrainy prowadzę badania, których przedmiotem jest przywództwo polityczne w Ukrainie.

15. Wykaz udziału w zespołach badawczych, realizujących projekty inne niż określone w pkt. II.9.

- 1) „Współczesna socjaldemokracja europejska na przełomie XX i XXI wieku” – przedsięwzięcie naukowo-badawcze, w którym uczestniczyłem na zaproszenie prof. dra hab. Edwarda Olszewskiego – kierownika Zakładu Ruchów Politycznych

- Wydziału Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Wyniki przeprowadzonych badań poświęconych socjaldemokracji europejskiej początkowo były przedstawione podczas międzynarodowej konferencji zorganizowanej przez Zakład Ruchów Politycznych Wydziału Politologii UMCS oraz Stowarzyszenie Lubelszczyzna w Europie, która odbyła się w dniach 22–23 września 2010 r. w Lublinie, zaś następnie zostały opublikowane w dwóch częściach: *Ruch socjaldemokratyczny w Rzeczypospolitej Polskiej (1989–2010)*, red. E. Olszewski, K. Leszczyńska. Wyd. UMCS, Lublin 2011 oraz *Współczesna socjaldemokracja europejska na przełomie XX i XXI wieku*, red. E. Olszewski, W. Ziętara, Wyd. UMCS, Lublin 2012. W ramach projektu przygotowałem rozdział poświęcony znaczeniu socjaldemokratycznych partii politycznych w życiu politycznym Ukrainy w latach 90-tych XX w. i w pierwszej dekadzie XXI w.: Pietnoczka P., *Rola i miejsce socjaldemokracji w życiu politycznym Ukrainy*, w: *Współczesna socjaldemokracja europejska na przełomie XX i XXI wieku*, red. E. Olszewskiego, W. Ziętary, Wyd. UMCS, Lublin 2012, s. 161–181.
- 2) „Ukraina po (Euro)majdanie. Od autorytaryzmu do protodemokracji” – projekt zrealizowany w latach 2015–2016 pod kierownictwem dra hab. Andrzeja Stelmacha, prof. UAM z Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa oraz dr Liany Hurskiej-Kowalczyk z Instytutu Politologii i Europeistyki Uniwersytetu Szczecińskiego. W skład zespołu przygotowującego pracę zbiorową weszli naukowcy z ośrodków akademickich z Ukrainy oraz Polski. Celem badań stało się przeprowadzenie analizy przemian zachodzących po Euromajdanie w Ukrainie w wymiarze politycznym, społecznym i gospodarczym. Uwaga została skupiona również na postrzeganiu Ukrainy na arenie międzynarodowej, m.in. przez Federację Rosyjską oraz Stany Zjednoczone. Przeprowadziłem badania, których przedmiotem stały się wybory parlamentarne w 2014 roku, a ich wyniki ukazały się w rozdziale wydanej w 2016 r. monografii wieloautorskiej: Pietnoczka P., *Wybory parlamentarne w 2014 roku*, w: *Ukraina po (Euro)majdanie. Od autorytaryzmu do protodemokracji*, red. A. Stelmach, L. Hurska-Kowalczyk, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2016, s. 71–96.
 - 3) „Ukraina – czas przemian po rewolucji godności” (2017). Kierownik projektu: prof. dra hab. Andrzej Furier z Uniwersytetu Szczecińskiego. Zgodnie z założeniami przedstawionymi przez kierownika projektu uwaga podczas prowadzonych badań koncentrowała się na trzech zasadniczych elementach, mianowicie sytuacji międzynarodowej Ukrainy, przemianach wewnętrznych oraz zróżnicowaniach

regionalnych państwa. W centrum mojego zainteresowania znalazły się zmiany zachodzące na scenie politycznej Ukrainy w okresie przypadającym po Euromajdanie. Wyniki badań zostały przedstawione w rozdziale opublikowanej w 2017 r. monografii wieloautorskiej: Pietnoczka P., *Scena polityczna Ukrainy po Euromajdanie*, w: *Ukraina – czas przemian po rewolucji godności*, red. A. Furier, Wydawnictwo FNCE, Poznań 2017, s. 376–403.

- 4) „Podstawowe kategorie nauk o polityce i administracji”. W 2019 r. zostałem zaproszony do prac w projekcie zakładającym prezentację podstawowych kategorii nauk o polityce i administracji, co podyktowane było formalnym zaistnieniem tej dyscypliny naukowej wraz z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w dniu 1 października 2018 roku. Przygotowana publikacja miała wpisać się w potrzebę usystematyzowania katalogu terminów i pojęć tożsamych dla dyscypliny nauki o polityce i administracji. Zgodnie z propozycją inicjatorów projektu przygotowałem rozdział poświęcony systemowi politycznemu i prawnemu UE: Pietnoczka P., *System polityczny i prawny Unii Europejskiej*, w: *Podstawowe kategorie nauk o polityce i administracji*, red. A. Żukowski, W. Modzelewski, M. Hartliński, Instytut Nauk Politycznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Olsztyn 2021, s. 541–550.

16. Wykaz uczestnictwa w zespołach oceniających wnioski o finansowanie badań, wnioski o przyznanie nagród naukowych, wnioski w innych konkursach mających charakter naukowy lub dydaktyczny.

Nie dotyczy

III. WSPÓŁPRA Z OTOCZENIEM SPOŁECZNYM I GOSPODARCZYM

1. Wykaz dorobku technologicznego.

Nie dotyczy

2. Współpraca z sektorem gospodarczym.

Nie dotyczy

3. Wykaz uzyskanych praw własności przemysłowej, w tym uzyskanych patentów krajowych lub międzynarodowych.

Nie dotyczy

4. Wykaz wdrożonych technologii.

Nie dotyczy

5. Wykaz wykonanych ekspertyz lub innych opracowań wykonanych na zamówienie instytucji publicznych lub przedsiębiorców.

1) Wystąpienia eksperckie (łącznie kilkadziesiąt) w mediach na temat wydarzeń politycznych zachodzących w Ukrainie, a dotyczących m.in. Euromajdanu, integracji europejskiej Ukrainy, relacji z Rosją, wyborów prezydenckich i parlamentarnych, agresji FR wobec Ukrainy i reakcji na nią społeczności międzynarodowej – głównie dla TVP Olsztyn (w tym dla programu „Wieści Ukraińskie”), ale również dla Radia Olsztyn, TVP INFO, TVP 2, Polskiego Radia Pik, ukraińskiej agencji informacyjnej Golos UA oraz New Eastern Europe.

2) Uczestnictwo w charakterze eksperta w debatach, panelach dyskusyjnych oraz innych przedsięwzięciach na zaproszenie m.in. Centrum Wspierania Inicjatyw Międzynarodowych z siedzibą w Poznaniu i Instytutu Wschodniego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Centrum Badań Europy Wschodniej UWM, Stowarzyszenia Kultur Wschodniosłowiańskich im. Św. Cyryla i Metodego w Pasłęku, Związku Ukraińców w Polsce – Oddziału w Elblągu, Koła w Pasłęku oraz Koła w Giżycku, Ośrodka Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie, Instytutu Kosmopolis Fundacja Nauki, Kultury i Edukacji w Olsztynie (zob. pkt 6 Autoreferatu).

6. Wykaz udziału w zespołach eksperckich lub konkursowych.

1) Uczestnictwo w charakterze obserwatora międzynarodowego w misjach obserwacyjnych wyborów prezydenckich i parlamentarnych w Ukrainie – podczas wyborów prezydenckich w 2004 r. (pierwszej i powtórzonej drugiej tury wyborów), przedterminowych wyborów parlamentarnych w 2007 r., wyborów parlamentarnych w 2012 r. oraz wyborów prezydenckich w 2019 roku.

2) Uczestniczenie w latach 2012–2016 w pracach Rady Programowej Polskiego Radia – Regionalnej Rozgłośni „Radio Olsztyn” S.A.

7. Wykaz projektów artystycznych realizowanych ze środowiskami pozaartystycznymi.
Nie dotyczy

IV. DANE NAUKOMETRYCZNE

1. Impact Factor (w dziedzinach i dyscyplinach, w których parametr ten jest powszechnie używany jako wskaźnik naukometryczny).

Nie dotyczy

2. Liczba cytowań publikacji wnioskodawcy, z oddzielnym uwzględnieniem autocytowań.

Liczba cytowań wg Google Scholar: 32 (w tym autocytowań: 9)

3. Indeks Hirscha.

H-index: 3, źródło: Google Scholar

4. Informacja o liczbie punktów MNiSW

Liczba punktów: 861 (281 pkt. – lata 2012–2018; 580 pkt. – lata 2019–2023)

Informacje zawarte w pkt. IV powinny wskazywać również na bazę danych, na podstawie której zostały podane.

Przy wyborze tej bazy należy zwracać uwagę na specyfikę dziedziny i dyscypliny naukowej, w której kandydat ubiega się o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Rada Doskonałości Naukowej informuje, że podawanie danych naukometrycznych – w opinii Rady Doskonałości Naukowej – jest wskazane i zalecane, wynika to także ze stosowanej powszechnie praktyki przez samych kandydatów ubiegających się o awans naukowy. Należy jednak podkreślić, że podane we wnioskach o wszczęcie postępowania awansowego dane naukometryczne nie mogą stanowić kryterium oceny dorobku naukowego Kandydata dla podmiotów doktoryzujących, habilitujących oraz samej Rady Doskonałości Naukowej, organów prowadzących postępowania w sprawie nadania stopnia lub tytułu. Zadaniem tych organów jest przede wszystkim ocena ekspercka dorobku naukowego Kandydata ubiegającego się o awans naukowy, zaś decyzja o nadaniu stopnia lub tytułu nie powinna być uzależniona od podania tych danych.

Paweł Pietnoczka